

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

11.10.2024 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България в медиите

БНР

✓ Преди Бюджет 2025: Бизнесът "против" ръста на МРЗ, иска замразяване на пенсиите и неутрален ДДС

Еврочленството, Шенген и ОИСР са трите членства, които България трябва да постигне, за да е базово наравно с останалите страни в общността.

Това каза пред БНР Васил Велев, председател на УС на Асоциацията на индустриалния капитал.

Това, което трудно може да се оцени, е пропуснатите ползи. Не се правят инвестиции в място, до което трудно се стига. Южна България с две магистрала е много по-развита от Северна България, същото важи и за България като цяло, която не е в сухопътния Шенген. Това е много важно членство за нас, подчерта той.

Помощта на държавата за бизнеса през цените на тока е неутрална към бюджета, няма връзка с него и не представлява субсидиране, поясни Велев.

"Цените на тока на свободния пазар са над 50% по-високи като праг, над който има компенсация, от цените за бита. Ако някой е субсидиран с цените на тока, това са битовите потребители. Тук има компенсиране, връщане на надвзетото от изкривения пазар, от сбъркания пазар, от липсата на свързаност."

По думите му, "цяла Югоизточна Европа е като някакъв остров, където цените на електроенергията са много по-високи, отколкото в Западна и Северна Европа".

ДДС трябва да е неутрален, посочи Велев. Според него в туризма и ресторантьорския бизнес няма криза и няма причини за преференциално отношение.

АИКБ е категорично против увеличаването на данъците и предлага замразяване на заплати и съкращения, каза Васил Велев в предаването "Преди всички". Заплатите в сектора на държавното управление са увеличени за години напред и се откъсват като нетни доходи от тези в реалния сектор, който изкарва парите и пълни бюджета, смята той.

"Населението на България постоянно намалява, човешките ресурси намаляват, а администрацията, която обслужва хората, расте и сме изхарчили милиарди за електронно управление."

АИКБ е и "за" замразяване на пенсиите за една година, което е непопулярно решение, отбеляза още председателят на асоциацията. Велев цитира нетния коефициент на заместване – каква част от заплатата на вече неработещ човек той получава вече като пенсия, и подчерта, че у нас той е 70% при средно 64% в ЕС и ОИСР.

"За хала, на който сме, имаме много щедри пенсии. Разбирам как звучи това на фона на абсолютния им размер. Пенсиите са такива, какъвто е осигурителният принос, иначе се получава абсолютна несправедливост. У нас се бъркат пенсиите и социалното подпомагане."

АИКБ не е съгласна и с увеличаването на минималната работна заплата. Формулата в Кодекса на труда е грешна и противоречи на международното право, коментира Васил Велев. Според него, ако някой я атакува пред Конституционния съд, тя ще отпадне.

Догодина близо половината хора ще получават минимална заплата, предупреди той.

"Работил, не работил, квалифицирал се, не квалифицирал се – накрая: равни доходи."

Цялото интервю слушайте [тук](#).

✓ Кънчо Стойчев: Раздутите разходи ще доведат държавата до фалит

Прогнозата, че така както се кани да харчи, държавата върви към фалит, е на социолога Кънчо Стойчев, който е и зам.-председател на Асоциацията на индустриалния капитал в България.

Работодателската организация апелира към повече фискална дисциплина и се обяви срещу увеличаване на заплатите в публичния сектор и пенсиите.

Според Кънчо Стойчев произволното вдигане на възнагражденията в държавния повличат и тези в частния сектор, което не отговаря на производителността на труда.

Освен икономическите аргументи социологът изтъкна, че заявката за харчове е предизборен популизми и купуване на лоялност от електората.

Ако фалираме държавата си, няма да има значение въобще кой ще дойде на власт след изборите, каза Стойчев и призова към разум както политиците, така и гражданите.

Повече по темата ще откриете [ТУК](#).

✓ Тристранката обсъжда заплатите

Националният съвет за тристранно сътрудничество ще обсъди в Министерския съвет предложението за повишаване на минималната работна заплата от началото на следващата година. Заседанието е от 11:00 часа.

В края на август правителството предложи минималната работна заплата от догодина да стане 1077 лева. В момента тя е 933 лв.

Общественото обсъждане на проекта на постановление беше до 26 септември. Бизнесът не одобрява идеята. От **Асоциацията на индустриалния капитал в България** излязоха със становище, че минималната заплата се изчислява по грешна формула. Народното събрание гласува промени в Кодекса на труда, според които тя трябва да е 50% от средната брутна за 12 месеца до средата на годината.

Според синдикатите, заплатата трябва да се определя от заплатата за издръжка, която е 1453 лева.

[NOVA TV](#)

✓ Спор между бизнеса и синдикати: Съкращение на администрацията или нови данъци

От Министерството на финансите отново призоваха партиите да дойдат на разговор за бюджета

Нов спор между работодатели и синдикати заради бюджет 2025 г. Бизнесът смята, че са необходими спешни мерки, за да се спре увеличаването на разходите на държавата. Като съкращаване с 20% на администрацията, замразяване на заплатите и орязване на разходите за отбрана. Синдикатите отговориха с тяхното искане – прогресивно данъчно облагане.

Бизнесът аргументира предложението си за свиване на разходи с очаквания дефицит, който по прогнози на финансовото ведомство може да достигне 18 млрд. лева. Процентно това е почти 9 на сто, много далеч от изискваните за Еврозоната 3%. „Понеже никой няма да го каже, нека го кажем ние, да сме лошите. Имаме една много натежала администрация. Населението намалява, а чиновниците, които трябва да обслужват това население растат. За една година заплатите в сектор „Държавно управление“ са нараснали с 27%“, заяви председателят на Асоциацията на индустриалния капитал в България Васил Велев.

Данните на КТ „Подкрепа“ са, че около 130 000 човека са заети Бюджетния сектор. „Не само, че не е възможно да има съкращение, но и ако някой въобще си мисли, че по този начин работниците и служителите в администрацията отново ще платят сметката, то се е объркал много сериозно“, поясни Кремена Атанасова от КТ „Подкрепа“.

И вместо съкращения, синдикатите настояват за отпадането на плоския данък. „Трябват държавнически решения, повишаването на данъците е едно такова решение. Няма друга държава в Европейския съюз с подобна африканска данъчна система, като нашата. Редно е по-високо платените хора да имат по-голям принос към бюджета“, уточни Атанасова.

„Досега какво обяснявахме – взимаме заеми, вярно много големи, ама те са инвестиции. Къде са инвестициите? Няма инвестиции. Те намаляват, вместо да растат. Ние взимаме заеми и ги харчим за заплати и пенсии“, каза Велев.

От Министерството на финансите отново призоваха партиите да дойдат на разговор за бюджета. По закон той трябва да бъде представен и внесен до края на месеца. „Срещата може да бъде или експертна, или ако решат политическите партии, могат да бъдат на извънредно заседание на Народното събрание и да се обсъждат. Това е въпрос на решение“, заяви финансовият министър Людмила Петкова.

През последните години на два пъти се е случвало новата година да започне без приет бюджет.

Повече по темата - [ТУК](#).

✓ **Защо АИКБ предлага "замразяване" на пенсиите**

Според Добрин Иванов 30% от местата в администрацията са незаети

Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) изрази дълбока загриженост относно състоянието на публичните финанси в страната, особено по отношение на неконтролираното увеличение на бюджетните разходи и дефицит, се казва в нейна декларация.

От Асоциацията изтъкват, че се наблюдава експоненциален ръст на разходите за персонал, които от 14,6 млрд. лева за 2022 г. се планира да достигнат 18 млрд. лева през 2024 г. - увеличение, надхвърлящо 23 на сто. Паралелно с това от АИКБ отчитат още по-драстично нарастване в сферата на социалните и здравноосигурителните плащания, включително пенсии, като скокът е от 25,7 млрд. лева за 2022 г. до очаквани 34,9 млрд. лева за 2024 г., което представлява ръст от близо 36 на сто.

"Бюджетният дефицит расте с много изпреварващи темпове. През септември реализираме 1,2 млрд. дефицит. Това е увеличение в сравнение по отношение на август със 75%. Прогнозата е до края на годината да достигне 6,2% - в рамките на 3% от БВП. Голямо безпокойство буди прогнозата за приходите и разходите за 2025 г. и бюджетният дефицит. Ако се изпълнят законовите норми на увеличения на разходи, ако с прогнозира реалистично приходната част, бихме имали бюджетен дефицит около 8-9% от БВП, каза финансовият министър", коментира изпълнителният директор на АИКБ Добрин Иванов.

Според него 30% от местата в администрацията са незаети. "Намалението няма да се отрази на доходите на държавните служители, но ще бъде животоспасяващо за дупката в бюджета", смята той.

АИКБ призовава бъдещите народни представители в 51-ото Народно събрание и правителството (редовно или служебно) да проявят фискална дисциплина и да предприемат мерки за овладяване на растящия бюджетен дефицит, като за бюджетната 2025 г. "замразят" възнагражденията и съкратят с 20 на сто заетите в публичния сектор, както и да "замразят" пенсиите и разходите в сектор "Отбрана и сигурност" на и без това свръхвисокото им според АИКБ равнище и като дял от БВП, и като възможности на страната.

Видео с пълният коментар по темата ще откриете [тук](#).

[Euronews](#)

✓ **Васил Велев: Конкуренетоспособността на България в международните класации сега е на дъното**

Въпросът за минималната работна заплата в България остава една от най-спорните теми между синдикати и работодатели. В интервю министърът на труда и социалната политика Ивайло Иванов заяви, че консенсусът между тези две страни е най-добрият подход за определяне на МРЗ, въпреки че те остават на диаметрално противоположни позиции. Същевременно процесът по транспониране на европейската директива за адекватност на минималната заплата не върви гладко. От АИКБ изразиха своите притеснения и опасения във връзка с неконтролираното нарастване на бюджетните разходи и респективно очаквано повишаване на дефицита.

В ефира на "Euronews Primetime" гостува председателят на АИКБ Васил Велев.

"С благоразумна макроикономическа и финансова политика и дисциплина, без да прави кой знае какви чудеса, от 28% България се издигна на 64%. Ние вече сме само на 3% разлика с Гърция, по паритет на покупателна способност, брутен вътрешен продукт на глава от населението. Но ние изоставихме последните 2-3 години тази благоразумна бюджетна макроикономическа и финансова политика и се впуснахме в безумно харчене на пари, които нямаме и покриване на дефицита със заеми", заяви Велев.

"Цифрите показват от 2022 до 2026 година ръст на държавния дълг от 36 млрд. на 65 млрд. Близо двойно. И съответно ръст на лихвите от няма и 600 милиона на 2 милиарда и 200 милиона. Това не е никак безобидно", допълни той.

"Ние няма да отговорим на критериите за Еврзоната, за които всички политици обясняват, че е най-големият приоритет. И ще забавим допълнително своето развитие. Еврizona, Шенген, ОИСРС, трите важни членства, които биха позиционирали България много по-добре на инвестиционната карта. А привлекателността за инвестиции постоянно пада. Конкуренетоспособността на България в международните класации сега е на дъното. Никога не е била по-ниска", сподели Велев.

Цялото участие гледайте [тук](#).

✓ Васил Велев: Очертава се бюджетният дефицит да е около 18 млрд. лв.

Това е 9% от БВП

Ако не се промени траекторията, по която се движим – без предизборни подаръци и популизми, занаят се очертава бюджетният дефицит да е около 18 млрд. лв. Това е 9% от БВП. Инвестиции няма. Взимаме заеми и ги харчим за заплати, пенсии и издръжка на администрацията. Това каза за Нова телевизия председателят на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) Васил Велев.

„Администрацията у нас е натежала много. Населението намалява, а броят на чиновниците, които трябва да го обслужват, расте”, каза още Велев.

Председателят на АИКБ подчерта, че България е страната с най-голям дял от brutния вътрешен продукт в целия Европейски съюз за сектор „Сигурност”.

Според Васил Велев ДДС за всички бизнеси у нас трябва да е 20%. Той е категоричен, че не може да се прави социална политика чрез данъци.

„Те трябва да се събират и с тях да се подпомагат нуждаещите се”, посочи той.

✓ АИКБ предлагат замразяване на пенсии и заплати

Бизнесът иска съкращения на 20% от хората в администрацията

Противопоставят се срещу вдигането на данъци за граждани и фирми

Парите за отбрана не трябва да нарастват

Пенсиите и заплатите на работещите в държавната и общинската администрации да бъдат замразени с бюджета за 2025 г. За това призовават от Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) в декларация срещу неконтролираното нарастване на бюджетните разходи и на бюджетния дефицит.

Представителите на бизнеса призовават бъдещите народни представители в 51-ото Народно събрание на България и правителството (редовно или служебно) да проявят фискална дисциплина и да предприемат мерки за овладяване на растящия бюджетен дефицит. Сред исканията са съкращения на 20% от заетите в публичния сектор, както и замразяване на разходите за сектор “Отбрана и сигурност” на и без това свръхвисокото им равнище и като дял от brutния вътрешен продукт (БВП), и като възможности на страната.

Повод за тази декларация са думи на министъра на финансите Людмила Петкова от преди няколко дни. Тя обясни, че на Консултативния съвет за национална сигурност при президента е поставен въпроса за увеличение на разходите за “Отбрана и сигурност” до 2,5% от brutния вътрешен продукт. Министър Петкова поиска с представители на партиите да бъдат обсъдени приходни и разходни мерки в бюджета за 2025 г., така че бюджетният дефицит да бъде до 3 на сто от БВП на страната. От думите ѝ стана ясно, че решение може да бъде намерено, но дали ще бъдат увеличени данъците и как да бъдат разпределени парите в бюджета трябва да решат депутатите.

От АИКБ изразява дълбока загриженост относно състоянието на публичните финанси в страната. Според представената информация преди дни от вицепремиера и министър на финансите Людмила Петкова, във връзка с бюджетната процедура за 2025 г., се очаква значително увеличение на бюджетните разходи, особено в сферите на възнагражденията на работещите в публичния сектор и на социалните и здравноосигурителните плащания, включително пенсиите.

През последните три години има голям ръст на бюджетните разходи за персонал, които от 14,6 млрд. лв. за 2022 г. се планира да достигнат 18 млрд. лв. през 2024 г. Това е увеличение с над 23%. Още по-голямо е увеличението на социалните и здравноосигурителните плащания, включително пенсии. Тези разходи нарастват от 25,7 млрд. лв. за 2022 г. до очаквани 34,9 млрд. лв. за 2024 г., което представлява ръст от близо 36%.

Особено тревожен е фактът, че тези увеличения се реализират в контекста на сравнително умерена инфлация, но при продължаващ спад на индустриалното производство, посочват от АИКБ. Ръстът на разходите поражда сериозни въпроси относно устойчивостта на публичните финанси и потенциалното въздействие върху конкурентоспособността на българската икономика, допълват от работодателската организация.

Увеличението на бюджетните разходи значително изпреварва ръста на приходите. Разчетите показват, че ако не бъдат набелязани мерки, през 2025 г. бюджетният дефицит ще нарасне с 11,9 млрд. лв., над планирания дефицит за 2024 г. от 6,2 млрд. лв. Това представлява потенциален бюджетен дефицит от 18,1 млрд. лв. за следващата година, или близо 9% от БВП. Същевременно министърът на финансите заяви, че ще бъде представен бюджет за 2025 г. с

дефицит до 3%, каквото е изискването за влизането ни в еврозоната. Въпросът е какви мерки да бъдат предприети, за да бъде постигнат този дефицит.

Наложителна е незабавна ревизия на бюджетните приоритети и въвеждане на строги мерки за фискална консолидация, за да се предотврати потенциална финансова и икономическа криза с тежки последици за бизнеса и обществото, заявяват от АИКБ. Остро се противопоставяме на всякакви опити за запушване на дупки в бюджета, причинени от безотговорно харчене на пари, с вдигане на данъци за хората и предприятията, допълват от работодателската организация.

Business.dir.bg

✓ **Васил Велев: очертава се бюджетният дефицит да е около 18 млрд. лева**

Очертава се бюджетният дефицит да е около 18 млрд. лева. Това заяви пред [NOVA](#) председателят на Асоциацията на индустриалния капитал в България Васил Велев.

"Ако не се промени траекторията, по която се движим - без предизборни подаръци и популизми, занапред се очертава бюджетният дефицит да е около 18 млрд. лв. Това е 9% от БВП", отбеляза експертът.

"Инвестиции няма. Взимаме заеми и ги харчим за заплати, пенсии и издръжка на администрацията", алармират от АИКБ.

По думите на Велев администрацията у нас е натежала много. "Населението намалява, а броят на чиновниците, които трябва да го обслужват, расте", твърди той.

Председателят на АИКБ подчерта, че България е страната с най-голям дял от brutния вътрешен продукт в целия Европейски съюз за сектор "Сигурност".

Според Васил Велев ДДС за всички бизнеси у нас трябва да е 20%. Той е категоричен, че не може да се прави социална политика чрез данъци.

"Те трябва да се събират и с тях да се подпомагат нуждаещите се", посочи той.

Преди няколко дни служебният вицепремиер и министър на финансите Людмила Петкова обсъди с еврокомисаря по икономика Паоло Джентилони напредъка на България по изпълнението на Плана за възстановяване и устойчивост (ПВУ) и изготвените от правителството предложения за промени по плана и съдържанието на глава REPowerEU.

Петкова информира комисар Джентилони, че основните политики, насоките за социално-икономическо развитие и реформите за периода 2025-2028 г. и параметрите на бюджет 2025 г., ще бъдат обсъдени във възможно най-кратък срок с политическите партии. По думите на финансовия министър проектобюджетът за 2025 г. ще бъде с дефицит до 3% от БВП.

[Darik news](#)

✓ **Бизнесът заговори за нуждата от съкращения: Администрацията у нас е натежала**

Бизнесът поиска мерки за овладяване на дупката в бюджета. Възможно ли да е да започнат масови съкращения и замразяване на заплатите в публичния сектор, коментира пред [NOVA](#) председателят на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) Васил Велев.

„Рисковете, за които предупреждавахме миналата година по това време, започват да се реализират. Към 30 септември имаме нечуван дефицит от 2.8, близо 3 млрд. Миналата година беше в порядъка на 800 млн. Дефицитът се трупа последните месеци. Ако не се промени траекторията, по която се движим – без предизборни подаръци и нови популизми, занапред се очертава бюджетният дефицит да е около 18 млрд. лв. Това е 9% от БВП”, отбеляза експертът.

„Инвестиции няма, те намаляват. Взимаме заеми и ги харчим за заплати, пенсии и издръжка на администрацията”, алармират от АИКБ.

По думите на Велев администрацията у нас е натежала много. „Населението намалява, а броят на чиновниците, които трябва да го обслужват, расте. Има прекомерни ръстове за чергата, която имаме”, твърди той.

"Само за 1 година заплатите в сектор "Държавно управление" са нараснали с 27% и 26.5% в сектор "Образование", посочи Велев и подчерта, че България е страната с най-голям дял от brutния вътрешен продукт в целия Европейски съюз за сектор „Сигурност”.

Според него е нужна замразяване на разходите, съкращаване на персонал, който може да отиде в икономиката, "просто имаме натежала администрация, има и натежал сектор за сигурност, има прекалено много чиновници, те си пречат".

Според Васил Велев ДДС за всички бизнеси у нас трябва да е 20%. Той е категоричен, че не може да се прави социална политика чрез данъци. „Те трябва да се събират и с тях да се подпомагат нуждаещите се”, посочи той.

[Cross.bg](#)

✓ Васил Велев: Страната е изправена пред рекорден бюджетен дефицит от 9% от БВП

Бизнесът поиска мерки за овладяване на дупката в бюджета. Възможно ли да е да започнат масови съкращения и замразяване на заплатите в публичния сектор? Темата в студиото на NOVA „Здравей, България” коментира председателят на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) Васил Велев.

Ако не се промени траекторията, по която се движим - без предизборни подаръци и популизми, занапред се очертава бюджетният дефицит да е около 18 млрд. лв. Това е 9% от БВП, отбеляза експертът. Инвестиции няма. Взимаме заеми и ги харчим за заплати, пенсии и издръжка на администрацията, алармират от АИКБ.

По думите на Велев администрацията у нас е натежала много. Населението намалява, а броят на чиновниците, които трябва да го обслужват, расте, твърди той. Председателят на АИКБ подчерта, че България е страната с най-голям дял от брутният вътрешен продукт в целия Европейски съюз за сектор „Сигурност”.

Според Васил Велев ДДС за всички бизнеси у нас трябва да е 20%. Той е категоричен, че не може да се прави социална политика чрез данъци. Те трябва да се събират и с тях да се подпомагат нуждаещите се, посочи той.

[Bullbox](#)

✓ Васил Велев: Страната е изправена пред рекорден бюджетен дефицит от 9% от БВП

Бизнесът поиска мерки за овладяване на дупката в бюджета. Възможно ли да е да започнат масови съкращения и замразяване на заплатите в публичния сектор? Темата в студиото на NOVA „Здравей, България” коментира **председателят на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) Васил Велев.**

Ако не се промени траекторията, по която се движим - без предизборни подаръци и популизми, занапред се очертава бюджетният дефицит да е около 18 млрд. лв. Това е 9% от БВП, отбеляза експертът. Инвестиции няма. Взимаме заеми и ги харчим за заплати, пенсии и издръжка на администрацията, алармират от АИКБ.

По думите на Велев администрацията у нас е натежала много. Населението намалява, а броят на чиновниците, които трябва да го обслужват, расте, твърди той. Председателят на АИКБ подчерта, че България е страната с най-голям дял от брутният вътрешен продукт в целия Европейски съюз за сектор „Сигурност”.

Според Васил Велев ДДС за всички бизнеси у нас трябва да е 20%. Той е категоричен, че не може да се прави социална политика чрез данъци. Те трябва да се събират и с тях да се подпомагат нуждаещите се, посочи той.

[Lupa.bg](#)

✓ Васил Велев: Очертава се 18 млрд. лв. бюджетен дефицит

Бизнесът поиска мерки за овладяване на дупката в бюджета. Възможно ли да е да започнат масови съкращения и замразяване на заплатите в публичния сектор? Темата в студиото на „Здравей, България” коментира **председателят на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) Васил Велев.**

„Ако не се промени траекторията, по която се движим – без предизборни подаръци и популизми, занапред се очертава бюджетният дефицит да е около 18 млрд. лв. Това е 9% от БВП”, отбеляза експертът. „Инвестиции няма. Взимаме заеми и ги харчим за заплати, пенсии и издръжка на администрацията”, алармират от АИКБ.

По думите на Велев администрацията у нас е натежала много. „Населението намалява, а броят на чиновниците, които трябва да го обслужват, расте”, твърди той. Председателят на АИКБ подчерта, че България е страната с най-голям дял от брутният вътрешен продукт в целия Европейски съюз за сектор „Сигурност”.

Според Васил Велев ДДС за всички бизнеси у нас трябва да е 20%.

Той е категоричен, че не може да се прави социална политика чрез данъци. „Те трябва да се събират и с тях да се подпомагат нуждаещите се”, посочи той.

✓ Защо бизнесът иска замразяване на заплатите и пенсиите

Бизнесът поиска мерки за овладяване на дупката в бюджета. Възможно ли да е да започнат масови съкращения и замразяване на заплатите в публичния сектор? Темата в студиото на „Здравей, България“ коментира **председателят на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) Васил Велев**.

„Ако не се промени траекторията, по която се движим – без предизборни подаръци и популизми, занапред се очертава бюджетният дефицит да е около 18 млрд. лв. Това е 9% от БВП”, отбеляза експертът. „Инвестиции няма. Взимаме заеми и ги харчим за заплати, пенсии и издръжка на администрацията”, алармират от АИКБ. Съкращения в публичния сектор и "замразяване" на пенсиите догодина предлага АИКБ

Съкращения в публичния сектор и "замразяване" на пенсиите догодина предлага АИКБ.

По думите на Велев администрацията у нас е натежала много. „Населението намалява, а броят на чиновниците, които трябва да го обслужват, расте”, твърди той. Председателят на АИКБ подчерта, че България е страната с най-голям дял от брутният вътрешен продукт в целия Европейски съюз за сектор „Сигурност”.

Според Васил Велев ДДС за всички бизнеси у нас трябва да е 20%. Той е категоричен, че не може да се прави социална политика чрез данъци. „Те трябва да се събират и с тях да се подпомагат нуждаещите се”, посочи той.

[Весту БГ](#)

✓ Васил Велев: Администрацията у нас е натежала много

Бизнесът поиска мерки за овладяване на дупката в бюджета. Възможно ли да е да започнат масови съкращения и замразяване на заплатите в публичния сектор?

Темата коментира в ефира на [NOVA](#) председателят на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) Васил Велев.

„Ако не се промени траекторията, по която се движим – без предизборни подаръци и популизми, занапред се очертава бюджетният дефицит да е около 18 млрд. лв. Това е 9% от БВП”, отбеляза експертът.

„Инвестиции няма. Взимаме заеми и ги харчим за заплати, пенсии и издръжка на администрацията”, алармират от АИКБ.

По думите на Велев администрацията у нас е натежала много.

„Населението намалява, а броят на чиновниците, които трябва да го обслужват, расте”, твърди той. Председателят на АИКБ подчерта, че България е страната с най-голям дял от БВП в целия Европейски съюз за сектор „Сигурност”.

Според Васил Велев ДДС за всички бизнеси у нас трябва да е 20%.

Той е категоричен, че не може да се прави социална политика чрез данъци.

„Те трябва да се събират и с тях да се подпомагат нуждаещите се”, посочи Велев.

[ABC news](#)

✓ Васил Велев: Администрацията у нас е натежала много

Бизнесът поиска мерки за овладяване на дупката в бюджета. Възможно ли да е да започнат масови съкращения и замразяване на заплатите в публичния сектор?

Темата коментира в ефира на [NOVA](#) председателят на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) Васил Велев.

„Ако не се промени траекторията, по която се движим – без предизборни подаръци и популизми, занапред се очертава бюджетният дефицит да е около 18 млрд. лв. Това е 9% от БВП”, отбеляза експертът.

„Инвестиции няма. Взимаме заеми и ги харчим за заплати, пенсии и издръжка на администрацията”, алармират от АИКБ.

По думите на Велев администрацията у нас е натежала много.

„Населението намалява, а броят на чиновниците, които трябва да го обслужват, расте”, твърди той. Председателят на АИКБ подчерта, че България е страната с най-голям дял от БВП в целия Европейски съюз за сектор „Сигурност”.

Според Васил Велев ДДС за всички бизнеси у нас трябва да е 20%.

Той е категоричен, че не може да се прави социална политика чрез данъци.

„Те трябва да се събират и с тях да се подпомагат нуждаещите се”, посочи Велев.

✓ Васил Велев: Бюджетният дефицит ще е около 18 млрд. лв

Председателят на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) Васил Велев сподели, че бизнесът ще поиска мерки за овладяване на дупката в бюджета. “Рисковете, за които предупреждавахме преди година, започнаха да се реализират.

“Ако не се промени траекторията, по която се движим – без предизборни подаръци и популизми, занаят се очертава бюджетният дефицит да е около 18 млрд. лева”, отбеляза експертът пред Нова тв и допълни, че това е 9% от БВП.

От АИКБ алармират, че няма инвестиции. “Взимаме заеми и ги харчим за заплати, пенсии и издръжка на администрацията”, каза още Велев.

По думите му администрацията у нас е натезжала много. “Населението намалява, а броят на чиновниците, които трябва да го обслужват, расте”, твърди той. Председателят на АИКБ подчерта, че България е страната с най-голям дял от брутният вътрешен продукт в целия Европейски съюз за сектор „Сигурност”.

Според Васил Велев ДДС за всички бизнеси у нас трябва да е 20%. Той е категоричен, че не може да се прави социална политика чрез данъци. “Те трябва да се събират и с тях да се подпомагат нуждаещите се”, посочи той.

Велев е категоричен, че плоският данък не трябва да се пипа, трябва възстановяване на взет данък за социално бедните.

“Ние сме в икономическа криза. Ако направим сега и финансова криза, последствията ще бъдат много по-тежки от предложенията ни”, каза още председателя на АИКБ.

[Топ весту](#)

✓ Васил Велев: Бюджетният дефицит ще е около 18 млрд. лв

Председателят на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) Васил Велев сподели, че бизнесът ще поиска мерки за овладяване на дупката в бюджета. “Рисковете, за които предупреждавахме преди година, започнаха да се реализират.

“Ако не се промени траекторията, по която се движим – без предизборни подаръци и популизми, занаят се очертава бюджетният дефицит да е около 18 млрд. лева”, отбеляза експертът пред Нова тв и допълни, че това е 9% от БВП.

От АИКБ алармират, че няма инвестиции. “Взимаме заеми и ги харчим за заплати, пенсии и издръжка на администрацията”, каза още Велев.

По думите му администрацията у нас е натезжала много. “Населението намалява, а броят на чиновниците, които трябва да го обслужват, расте”, твърди той. Председателят на АИКБ подчерта, че България е страната с най-голям дял от брутният вътрешен продукт в целия Европейски съюз за сектор „Сигурност”.

Според Васил Велев ДДС за всички бизнеси у нас трябва да е 20%. Той е категоричен, че не може да се прави социална политика чрез данъци. “Те трябва да се събират и с тях да се подпомагат нуждаещите се”, посочи той.

Велев е категоричен, че плоският данък не трябва да се пипа, трябва възстановяване на взет данък за социално бедните.

“Ние сме в икономическа криза. Ако направим сега и финансова криза, последствията ще бъдат много по-тежки от предложенията ни”, каза още председателя на АИКБ.

[Nova Varna](#)

✓ АИКБ: Поиска мерки за овладяване на дупката в бюджета

Бизнесът поиска мерки за овладяване на дупката в бюджета. Може ли да се стигне до масови съкращения и замразяване на заплатите в публичния сектор? Темата коментира председателят на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) Васил Велев.

„Нека ние сме лошите и да го кажем – имаме натезжала администрация. Населението ни намалява, а чиновниците растат. Втора година индустрията е надолу с двуцифрено число”, заяви председателят на АИКБ Васил Велев в ефира на Нова телевизия.

Председателят на АИКБ подчерта, че България е страната с най-голям дял от brutния вътрешен продукт в целия Европейски съюз за сектор „Сигурност“.

АИКБ предлагат 20% съкращения в администрацията: „Замразяване на разходите, съкращаване на персонал, който може да отиде в икономиката. Имаме натезжал публичен сектор.“

„Ако не се промени траекторията, по която се движим – без предизборни подаръци и популизми, занаят се очертава бюджетният дефицит да е около 18 млрд. лв. Това е 9% от БВП. Инвестиции няма. Взимаме заеми и ги харчим за заплати, пенсии и издръжка на администрацията“, отбеляза експертът.

Велев е категоричен, че не може да се прави социална политика чрез данъци. „Те трябва да се събират и с тях да се подпомагат нуждаещите се“, посочи той.

[Bulgaria ON AIR](#)

✓ АИКБ поиска 20% съкращения в публичния сектор

От Асоциацията на индустриалния капитал (АИКБ) призоваваха за 20% съкращения в публичния сектор, като бюджетна мярка заради предвидените разходи през 2025 г.

"Излязохме с призив за отговорно поведение и мерки, които да ограничат бюджетния дефицит. Има опасност, ако бъдат изпълнени законовите намерения, да имаме прекомерен дефицит - 8,5-9% от очаквания брутен вътрешен продукт. **Ще забравим за всички наши цели - Евространа**. Ще бъде нарушена бизнес средата. Всички мерки трябва да бъдат преразгледани", заяви изпълнителният директор на АИКБ **Добрин Иванов** в студиото на "България сутрин".

свързани
По думите му големият бюджетен разход се дължи главно на увеличението на разходите в 3 пера: *възнагражденията в публичния сектор; разходите за издръжка на държавния апарат; увеличението на социалноосигурителните и здравните плащания.*

Над 12 млрд. са тези плащания, които се прибавят към дефицита от 2024 г., който е над 6 млрд. лв., стана ясно от думите на Иванов за **Bulgaria ON AIR**.

За 10 г. населението на България е намаляло с 1 млн. души

"Основната задача на държавната администрация е да обслужва гражданите и бизнеса. С намаляване на населението тя расте по политически причини. В МВР имаме нужда от мащабна реформа. 95% от разходите са за възнаграждения", каза още изпълнителният директор на АИКБ.

Според него над 30% от щатно разписаните бройки в държавната администрация не са заети, а намаляването на заетостта с 20% няма да доведе до реално освобождаване на хора.

Средната заплата в публичния сектор в по-висока от тази в частния

Добрин Иванов посочи, че разликата между двете средни заплати е около 10%. Държавните служители не плащат осигурителни вноски, което увеличава с още 10% нетната разлика във възнагражденията, обърна внимание гостът.

Според АИКБ трябва да бъдат възстановени намалените ставки по ДДС и нулевите ставки да бъдат премахнати: Всички трябва да понесем отговорност и всеки трябва да си плаща данъците.

В последните бюджети от АИКБ не виждат приоритетни области, които държавата възнамерява да развива. Те са на мнение, че икономиката е най-важна за развитие.

Иванов подчерта, че липсата на редовно правителство и парламентарно мнозинство оказват влияние върху отсъстващата посока на развитие на бизнеса.

Цялото участие гледайте [тук](#).

[bTV](#)

✓ От 2500 до 4000 лв. искат работещите у нас. Какво получават?

4000 лева на месец – това посочват като адекватна средна заплата голяма част от хората на пазара на труда у нас. Данните са от проучване на сайт за предлагане на работа. То не е представително, но показва някои любопитни тенденции.

38% от анкетираните са посочили, че за тях адекватното заплащане към днешна дата е 4000 лв. 20 на сто определят сумата от 3500 лв., а 24% биха работили срещу 3000 лв. месечно. 7 на сто – срещу 3250 лв.

Едва 5% считат, че 2750 лв. са достатъчни, а 6 на сто посочват за адекватно заплащане 2500 лв. Проверяваме какви са реалностите на пазара на труда.

По данни на Националния статистически институт средната заплата за второто тримесечие на тази година у нас е била 2296 лв. бруто, тоест това е сумата преди да бъдат удържани данъци и осигуровки.

Най-висока е била средната работна заплата в информационно-творческия и далекосъобщителен сектор, в който влизат и информационните технологии – 5164 лв. А най-ниската – в „Хотелиерството и ресторантьорството“ – 1491 лв.

Доближават ли се очакванията на работещите до заплатите, които дават работодателите?

„В духа на предстоящите коледни и новогодишни празници можем да ги смятаме като писма до Дядо Коледа. Работната заплата трябва да е обвързана със сложността на работата, която се извършва, с качеството и количеството на положения труд“, смята **изпълнителният директор на АИКБ Добрин Иванов**.

Третокурсничката Ния планира в бъдеще да се посвети на учителството. Твърди, че все още мнозина подценяват отговорността и тежестта на учителската професия. И посочва адекватното според нея заплащане.

„Мисля, че заслужено можем да получаваме повече от заплатите в момента. Тоест от 2500 лв. нагоре до 3000 лв., може и повече“, казва тя.

В София разговаряме с Миглена Манчева, начален учител с 23 години стаж. Казва, че често първият въпрос, който задават младите ѝ колеги, е каква ще бъде заплатата.

„Един учител сега започва със заплата от 1800 лв., като всяка година му се начислява 1 процент за трудовия стаж“, посочва Миглена Манчева.

Нивото на заплатите зависи и от населеното място, уточняват икономисти. В столицата например средната заплата е по-висока, което се отразява и на цената на живота.

„Ако сме извън високотехнологичния сектор, най-вероятно такъв тип заплащане и такъв стандарт на живот по-скоро не е постижим за по-голямата част от населението“, обяснява Адриан Николов от Института за пазарна икономика.

Според работодателите посочените в проучването 4000 лв. средна заплата не отговарят на икономическите реалности.

Голяма част от работещите се преквалифицират, посочват авторите на проучването за очакваните възнаграждения „Хората следят тенденциите на пазара на труда. Смятат 3000 лв. плюс в 90% от гласувалите за адекватното заплащане като средна работна заплата и смятат, че заслужават повече“, допълва Бисер Кунчев.

Работодателите цитират данни на НАП за 2023 г. според които 75% от българите получават заплата до 2000 лева.

Целият репортаж гледайте [ТУК](#).

Днес

✓ АИКБ искат мерки, ограничаващи бюджетния дефицит

От **Асоциацията на индустриалния капитал (АИКБ)** призоваваха за 20% съкращения в публичния сектор, като бюджетна мярка заради предвидените разходи през 2025 г. **Добрин Иванов каза, че от Асоциацията са излезли с призив за мерки, ограничаващи бюджетния дефицит.**

"Има опасност, ако бъдат изпълнени законовите намерения, да имаме прекомерен дефицит - 8,5-9% от очаквания брутен вътрешен продукт. Ще забравим за всички наши цели - еврозона. Ще бъде нарушена бизнес средата. Всички мерки трябва да бъдат преразгледани", заяви изпълнителният директор на АИКБ.

По думите му големият бюджетен разход се дължи главно на увеличението на разходите в 3 пера: възнагражденията в публичния сектор; разходите за издръжка на държавния апарат; увеличението на социалноосигурителните и здравните плащания.

Над 12 млрд. са тези плащания, които се прибавят към дефицита от 2024 г., който е над 6 млрд. лв., стана ясно от думите на Иванов за Bulgaria ON AIR.

"Основната задача на държавната администрация е да обслужва гражданите и бизнеса. С намаляване на населението тя расте по политически причини. В МВР имаме нужда от мащабна реформа. 95% от разходите са за възнаграждения", каза още изпълнителният директор на АИКБ.

Експертът допълва, че над 30% от щатно разписаните бройки в държавната администрация не са заети, а намаляването на заетостта с 20% няма да доведе до реално освобождаване на хора.

Добрин Иванов посочи, че разликата между двете средни заплати е около 10%. Държавните служители не плащат осигурителни вноски, което увеличава с още 10% нетната разлика във възнагражденията, обърна внимание гостът.

Според АИКБ трябва да бъдат възстановени намалените ставки по ДДС и нулевите ставки да бъдат премахнати: Всички трябва да понесем отговорност и всеки трябва да си плаща данъците.

В последните бюджети от АИКБ не виждат приоритетни области, които държавата възнамерява да развива. Те са на мнение, че икономиката е най-важна за развитие.

Иванов подчерта, че липсата на редовно правителство и парламентарно мнозинство оказват влияние върху отсъстващата посока на развитие на бизнеса.

[Фокус](#)

✓ Добрин Иванов, АИКБ: Предлагаме тежка мярка, но темпът на растеж на възнагражденията и пенсиите е изключително бърз

Декларацията на АИКБ срещу неконтролираното нарастване на бюджетните разходи и на бюджетния дефицит отразява дълбоката ни загриженост относно текущото състояние на публичните финанси на страната. Темпът, с който нараства бюджетният дефицит в последните месеци на годината, е дълбоко обезпокоителен, но още по-обезпокоително е допълнителното му нарастване в прогноза за публичните финанси за 2025 година на Министерство на финансите. Това каза изпълнителният директор на Асоциацията на индустриалния капитал в България Добрин Иванов в предаването **"България, Европа и светът на фокус"** на Радио **"Фокус"**.

По думите му тези 12 млрд. лева прогнозен бюджетен дефицит се формират главно от некомпенсирани с приходи на допълнителни разходи, които се предвижда да бъдат извършени в 2025 година: разходи за възнаграждения на персонала, зает в публичния сектор, разходи за социалноосигурителни и здравноосигурителни плащания, в това число и пенсии, на трето място разходи за издръжка.

Според АИКБ темпът на растеж за последните две години на възнаграждения и пенсии е изключително бърз, и макар че те не са високи, предложението на асоциацията е 20-процентно съкращение в публичния сектор и замразяване на пенсиите в рамките на една година.

"Съзнаваме, че това е изключително тежка мярка и няма да бъде приета от обществото, но смятаме, че тези два разхода – за възнаграждения и за пенсии, са се увеличили предварително прекалено много, така че могат да бъдат задържания на текущите нива в продължение на една година, така че да не формираме такъв голям бюджетен дефицит," каза той и добави, че очакванията са през 2025 година икономиката на България да нарасне, което ще доведе до по-голям БВП и повече приходи – "тогава ще можем да пристъпим отново към индексване на тези разходи," смята той.

Тези мерки според него ще помогнат и за влизането на България в Еврозоната, тъй като има конкретен критерий, който касае устойчивост на публичните финанси и трябва задължително бюджетният дефицит да е в рамките на 3%. "Смятам, че през 2024 година ще се справим с този формален критерий и ще задържим бюджетния дефицит в рамките на тези 3%, въпреки че отново това ще се случи за сметка на инвестиционните разходи, които няма да бъдат реализирани, което пък е кражба от бъдещето на икономиката," допълни той.

Добрин Иванов допълни също, че другото обезпокоително нещо е, че по данни на НСИ бизнес средата в България се влошава, като се наблюдава и спад в индустриалното производство в последните 19 месеца. "Това е един допълнителен аргумент да настояваме да се вземат мерите по отношение на разходната част на бюджета, не толкова по отношение на приходната, тъй като едно увеличение на данъчните ставки допълнително би влошило икономическата среда и бизнес средата и би възпрепятствало икономическия растеж и намалило конкурентоспособността на българската икономика."

Цялото интервю слушайте [тук](#).

[Plovdiv 24](#)

✓ АИКБ с изключително тежко предложение

Декларацията на АИКБ срещу неконтролираното нарастване на бюджетните разходи и на бюджетния дефицит отразява дълбоката ни загриженост относно текущото състояние на публичните финанси на страната. Темпът, с който нараства бюджетният дефицит в последните месеци на годината, е дълбоко обезпокоителен, но още по-обезпокоително е допълнителното му нарастване в прогноза за публичните финанси за 2025 година на Министерство на финансите. Това каза изпълнителният директор на Асоциацията на индустриалния капитал в България Добрин Иванов в предаването **"България, Европа и светът на фокус"** на Радио **"Фокус"**.

По думите му тези 12 млрд. лева прогнозен бюджетен дефицит се формират главно от некомпенсирани с приходи допълнителни разходи, които се предвижда да бъдат извършени в 2025 година: разходи за възнаграждения на

персонала, зает в публичния сектор, разходи за социалноосигурителни и здравноосигурителни плащания, в това число и пенсии, на трето място разходи за издръжка.

Според АИКБ темпът на растеж за последните две години на възнаграждения и пенсии е изключително бърз, и макар че те не са високи, предложението на асоциацията е 20-процентно съкращение в публичния сектор и замразяване на пенсиите в рамките на една година.

"Съзнаваме, че това е изключително тежка мярка и няма да бъде приета от обществото, но смятаме, че тези два разхода – за възнаграждения и за пенсии, са се увеличили предварително прекалено много, така че могат да бъдат задържани на текущите нива в продължение на една година, така че да не формираме такъв голям бюджетен дефицит," каза той и добави, че очакванията са през 2025 година икономиката на България да нарасне, което ще доведе до по-голям БВП и повече приходи – "тогава ще можем да пристъпим отново към индексирани на тези разходи," смята той.

Тези мерки според него ще помогнат и за влизането на България в Евроразона, тъй като има конкретен критерий, който касае устойчивост на публичните финанси и трябва задължително бюджетният дефицит да е в рамките на 3%. "Смятам, че през 2024 година ще се справим с този формален критерий и ще задържим бюджетния дефицит в рамките на тези 3%, въпреки че отново това ще се случи за сметка на инвестиционните разходи, които няма да бъдат реализирани, което пък е кражба от бъдещето на икономиката," допълни той.

Добрин Иванов допълни също, че другото обезпокоително нещо е, че по данни на НСИ бизнес средата в България се влошава, като се наблюдава и спад в индустриалното производство в последните 19 месеца. "Това е един допълнителен аргумент да настояваме да се вземат мерите по отношение на разходната част на бюджета, не толкова по отношение на приходната, тъй като едно увеличение на данъчните ставки допълнително би влошило икономическата среда и бизнес средата и би възпрепятствало икономическия растеж и намалило конкурентоспособността на българската икономика."

[Varna 24](#)

✓ Добрин Иванов, АИКБ: Предлагаме тежка мярка, но темпът на растеж на възнагражденията и пенсиите е изключително бърз

Декларацията на АИКБ срещу неконтролираното нарастване на бюджетните разходи и на бюджетния дефицит отразява дълбоката ни загриженост относно текущото състояние на публичните финанси на страната. Темпът, с който нараства бюджетният дефицит в последните месеци на годината, е дълбоко обезпокоителен, но още по-обезпокоително е допълнителното му нарастване в прогноза за публичните финанси за 2025 година на Министерство на финансите. Това каза изпълнителният директор на Асоциацията на индустриалния капитал в България Добрин Иванов в предаването "България, Европа и светът на фокус" на Радио "Фокус".

По думите му тези 12 млрд. лева прогнозен бюджетен дефицит се формират главно от некомпенсирани с приходи на допълнителни разходи, които се предвижда да бъдат извършени в 2025 година: разходи за възнаграждения на персонала, зает в публичния сектор, разходи за социалноосигурителни и здравноосигурителни плащания, в това число и пенсии, на трето място разходи за издръжка.

Според АИКБ темпът на растеж за последните две години на възнаграждения и пенсии е изключително бърз, и макар че те не са високи, предложението на асоциацията е 20-процентно съкращение в публичния сектор и замразяване на пенсиите в рамките на една година.

"Съзнаваме, че това е изключително тежка мярка и няма да бъде приета от обществото, но смятаме, че тези два разхода – за възнаграждения и за пенсии, са се увеличили предварително прекалено много, така че могат да бъдат задържания на текущите нива в продължение на една година, така че да не формираме такъв голям бюджетен дефицит," каза той и добави, че очакванията са през 2025 година икономиката на България да нарасне, което ще доведе до по-голям БВП и повече приходи – "тогава ще можем да пристъпим отново към индексирани на тези разходи," смята той.

Тези мерки според него ще помогнат и за влизането на България в Евроразона, тъй като има конкретен критерий, който касае устойчивост на публичните финанси и трябва задължително бюджетният дефицит да е в рамките на 3%.

"Смятам, че през 2024 година ще се справим с този формален критерий и ще задържим бюджетния дефицит в рамките на тези 3%, въпреки че отново това ще се случи за сметка на инвестиционните разходи, които няма да бъдат реализирани, което пък е кражба от бъдещето на икономиката," допълни той.

Добрин Иванов допълни също, че другото обезпокоително нещо е, че по данни на НСИ бизнес средата в България се влошава, като се наблюдава и спад в индустриалното производство в последните 19 месеца. "Това е един допълнителен аргумент да настояваме да се вземат мерите по отношение на разходната част на бюджета, не толкова по отношение на приходната, тъй като едно увеличение на данъчните ставки допълнително би влошило икономическата среда и бизнес средата и би възпрепятствало икономическия растеж и намалило конкурентоспособността на българската икономика."

Petel.bg

✓ АИКБ с изключително тежко предложение

АИКБ излезе с изключително остра реакция във връзка със състоянието на публичните финанси през тази година и прогнозите за 2025 година. Тази година бюджетният дефицит расте с изпреварващи темпове, като само през септември реализираме 1,2 млрд. лв. дефицит, което е увеличение на дефицита със 75%. Прогнозата е дефицитът тази година да достигне 6,2 млрд. лв. По-голямото безпокойство е за дефицитът, който се очаква да се образува догодина. Очаква се по прогнози дефицитът да достигне до 18,1 млрд. лв., което като процент е между 8,5 и 9 процента.

Това коментира пред Нова нюз Добрин Иванов от изпълнителен директор на Асоциацията на индустриалния капитал в България.

През последните две години с 36% са скочили разходите за пенсии и социални помощи, а разходите за заплати в публичния сектор са скочили с 23%. Този ръст не съответства на ръста на икономиката, т.е. ние повишаваме разходи, които трудно могат да бъдат стопирани без да може икономиката да си го позволи, коментира той.

Разбира се, че ръст на парите трябва да има, но заплатите са ниски в някои звена, а в други са дори твърде високи и така общия разход, който се образува, е прекалено голям. Това означава, че липсва политика по отношение на заплатите в държавните администрации, обясни той.

Ние предлагаме дълбока реформа в публичния сектор. За последните 10 г. населението на България е намаляло с 1 млн. души, въведени бяха множество електронни услуги, а държавния персонал в администрацията се е увеличил като численост. Поради ред причини, не само политически, посочи Иванов.

Смятаме, че като предлагаме 20% съкращаване в публичния сектор, няма да доведе до реално намаляване на работещите в администрациите, защото така или иначе и в момента имаме 30% незаети щатни бройки, които пък са източник за допълнително материално стимулиране тримесечно, което получават всички служители. Освен това средната заплата в държавния и в публичния сектор е по-висока от частния сектор, а нетно тя дори е още по-висока, защото държавните служители не си внасят осигуровки, а те се плащат от държавата. Т.е. намалението няма да се отрази на доходите на чиновниците, но ще бъде животоспасяващо за публичните финанси, обясни той.

АИКБ

✓ АИКБ с предложение за спешна промяна на районирането на България на ниво NUTS 2

АИКБ счита, че е необходима спешна промяна на районирането на България на ниво NUTS 2. Настоящият вариант на районите на планиране доказано причинява сериозен дисбаланс в икономическото развитие на Югозападния регион, поради неотговарящ на потребностите му интензитет на безвъзмездната финансова помощ, занижен от непропорционално високото спрямо средното за страната благосъстояние на София - град. Това е причината за сериозното икономическо изоставане на областите в този район, поставящи ги на едни от последните места по БВП на глава от населението, измерен по стандарт на покупателна способност (СПС) – дори зад пословично слабо развития Северозападен регион.

Предвид факта, че предстои през 2025 г. ЕК да представи своите предложения за Многогодишната финансова рамка за периода 2028 – 2034 г., както и с оглед на факта, че промени в класификацията NUTS направени през 2025 г. ще влязат в сила през 2027 г., АИКБ апелира към всички участници в процеса на вземането на решение да се ангажират незабавно с намирането на оптимален вариант, при който включването на София – град в районирането да бъде решено по начин, който да даде възможност на предприятията от всички нуждаещи се от насърчаване на икономическото развитие области да имат достъп до справедливо финансиране според техните реални нужди и достъп до безвъзмездната финансова помощ с интензитет, който да допринесе за балансирано насочване на инвестиционната подкрепа.

АИКБ разработи варианти за извеждане на нови райони, на база данни на НСИ за населението за 2021 г. и данни на Евростат за БВП на глава от населението, измерен по стандарт на покупателна способност (СПС) и среден БВП на глава от населението за ЕС-27 за 2021 г.

1. [Анализиране на районите на планиране \(nuts 2\) в Република България;](#)
2. [Статистически данни от НСИ за населението по области и общини към 31.12.2021 г.;](#)
3. [Статистически данни от Евростат за БВП на глава от населението, измерен по стандарт на покупателна способност за 2021 г., по области в страната.;](#)
4. [Визуализация на Вариант 1;](#)
5. [Визуализация на Вариант 2;](#)
6. [Визуализация на Вариант 3;](#)
7. [Визуализация на Вариант 4;](#)
8. [Визуализация на Вариант 5.](#)

Повече информация относно предложението ще откриете [тук](#).

[БТА](#)

✓ АИКБ предлага промяна на районирането на България на ниво NUTS 2

Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) смята, че е необходима спешна промяна на районирането на България на ниво NUTS 2, събщи организацията на интернет страницата си. Предлагат се пет варианта, като един от тях предвижда обособяване на област София град в отделен район.

Според Асоциацията настоящият вариант на районите на планиране доказано причинява сериозен дисбаланс в икономическото развитие на Югозападния регион поради неотговарящ на потребностите му интензитет на безвъзмездната финансова помощ, занижен от непропорционално високото спрямо средното за страната благосъстояние на София - град. Това е причината за сериозното икономическо изоставане на областите в този район, поставящи ги на едни от последните места по БВП на глава от населението, измерен по стандарт на покупателна способност (СПС) – дори зад пословично слабо развития Северозападен регион, изтъкват от работодателската организация.

Предвид факта, че предстои през 2025 г. ЕК да представи своите предложения за Многогодишната финансова рамка за периода 2028 – 2034 г., както и с оглед на факта, че промени в класификацията NUTS направени през 2025 г. ще влязат в сила през 2027 г. АИКБ апелира към всички участници в процеса на вземането на решение да се ангажират незабавно с намирането на оптимален вариант, при който включването на София – град в районирането да бъде решено по начин, който да даде възможност на предприятията от всички нуждаещи се от насърчаване на икономическото развитие области да имат достъп до справедливо финансиране според техните реални нужди и достъп до безвъзмездната финансова помощ с интензитет, който да допринесе за балансирано насочване на инвестиционната подкрепа.

Съгласно Приложение I "Класификация NUTS (код - наименование)" към Регламент (ЕО) № 1059/2003, последно изменен с Делегиран Регламент (ЕС) 2023/674 на Комисията от 26 декември 2022 г., районите в България на ниво NUTS 1 са два, на ниво NUTS 2 са шест, със съответните подразделения на ниво NUTS 3, както следва: Северозападен (Видин, Монтана, Враца, Плевен и Ловеч), Северен централен (Велико Търново, Габрово, Русе, Разград и Силистра), Североизточен (Варна, Добрич, Шумен и Търговище), Югоизточен (Бургас, Сливен, Ямбол и Стара Загора), Югозападен (София-град, София област, Благоевград, Перник и Кюстендил) и Южен централен (Пловдив, Хасково, Пазарджик, Смолян и Кърджали).

Представените от АИКБ варианти за извеждане на нови райони са изведени на база данни на НСИ за населението за 2021 г. и данни на Евростат за БВП на глава от населението, измерен по стандарт на покупателна способност (СПС) и среден БВП на глава от населението за ЕС-27 за 2021 г., защото към момента не са налични тези данни за 2022 г., посочват от АИКБ.

Вариант 1 с три района на планиране на ниво NUTS 2 – Западен, Северен и Южен, като при обособяването им относително високият БВП/глава от населението в област София - град е комбиниран с относително ниския БВП/глава от населението в текущия Северозападен район. Всички региони могат да бъдат класифицирани като "по-слабо развити региони", за всеки от тях съотношението БВП/глава от населението за региона към средния БВП/глава от населението на ЕС е по-малко от 75 на сто, посочват от АИКБ.

- *Западен район*, обхващащ областите: Благоевград, Кюстендил, Перник, София – град, София област, Враца, Монтана, Видин, Плевен, Ловеч, Пазарджик, Смолян и Кърджали. Население – 3 281 235 души, съотношение 73,26 на сто.
- *Северен район*, обхващащ областите: Габрово, Велико Търново, Русе, Шумен, Разград, Търговище, Добрич, Варна и Силистра. Население – 1 664 263 души, съотношение 40,92 на сто.
- *Южен район*, обхващащ областите: Пловдив, Стара Загора, Хасково, Сливен, Ямбол и Бургас. Население – 1 893 439 души, съотношение 42,20 на сто.

Вариант 2 с три района на планиране на ниво NUTS 2 – Западен, Северен и Южен, като при обособяването им относително високият БВП/глава от населението в област София - град е комбиниран с относително ниския БВП/глава от населението в текущия Северозападен район. Същият като Вариант 1, без област Кърджали в Западния район. При този вариант обаче постигнатото съотношение БВП/глава от населението за региона към средния БВП/глава от населението на ЕС за Западния район е 75 на сто, което вече не позволява класифицирането му като "по-слабо развит регион", посочва АИКБ. Същевременно от Асоциацията отчитат, че при изчисленията са използвани данни за 2021 г., а при съпоставяне на данните за БВП/глава от населението за последните 7 години се наблюдава постоянен ръст, което ще се отрази и при данните за 2022 г. и 2023 г. и съответно постигнатото съотношение от 75 на сто най-вероятно няма да се запази.

- *Западен район*, обхващащ областите: Благоевград, Кюстендил, Перник, София – град, София област, Враца, Монтана, Видин, Плевен, Ловеч, Пазарджик и Смолян. Население – 3 120 211 души, съотношение 75,34 на сто.
- *Северен район*, обхващащ областите: Габрово, Велико Търново, Русе, Шумен, Разград, Търговище, Добрич, Варна и Силистра. Население – 1 664 263 души, съотношение 40,92 на сто.
- *Южен район*, обхващащ областите: Пловдив, Кърджали, Стара Загора, Хасково, Сливен, Ямбол и Бургас. Население – 2 054 463 души, съотношение 41,48 на сто.

Вариант 3 с три района на планиране на ниво NUTS 2, като при обособяването им относително високият БВП/глава от населението в област София - град е комбиниран с относително ниския БВП/глава от населението в областите Сливен, Хасково, Кърджали. При този вариант обаче постигнатото съотношение БВП/глава от населението за региона към средния БВП/глава от населението на ЕС за Западния район е 75 на сто, което вече не позволява класифицирането му като "по-слабо развит регион", посочват от Асоциацията и допълват, че по аналогични на предишния вариант причини, постигнатото съотношение от 75 на сто най-вероятно няма да се запази.

- *Южен/Югозападен регион*, обхващащ областите: Благоевград, Кюстендил, Перник, София – град, Пазарджик, Смолян, Кърджали, Хасково, Сливен и Ямбол. Население – 2 859 543 души, съотношение 75,61 на сто.
- *Централен/Северозападен район*, обхващащ областите: Видин, Монтана, Враца, София област, Плевен, Ловеч, Пловдив, Стара Загора и Габрово. Население – 2 009 831 души, съотношение 45,16 на сто.
- *Източен/Североизточен район*, обхващащ областите: Велико Търново, Русе, Шумен, Разград, Търговище, Добрич, Варна, Силистра и Бургас. Население – 1 969 563 души, съотношение 41,34 на сто.

Вариант 4 с три района на планиране на ниво NUTS 2 – Западен, Северен и Южен, като при обособяването им област София – град с относително висок БВП/глава от населението е комбинирана със съседни области, с оглед на факта, че населението от тези области има по-лесен достъп до пазара на труда в София – град, като същевременно за областите от текущия Северозападен район са осигурени по-добри възможности, обособявайки ги към Северния район. При този вариант обаче според АИКБ постигнатото съотношение БВП/глава от населението за региона към средния БВП/глава от населението на ЕС за Западния район е почти 95 на сто, което го класифицира като "регион в преход" и по този начин запазва текущото неблагоприятно положение за областите Благоевград, Кюстендил и Перник.

- *Западен район*, обхващащ областите: Благоевград, Кюстендил, Перник, София – град и София област. Население – 2 070 760 души, съотношение 94,90 на сто.
- *Северен район*, обхващащ областите: Габрово, Велико Търново, Русе, Шумен, Разград, Търговище, Добрич, Варна, Силистра, Плевен, Ловеч, Враца, Монтана и Видин. Население – 2 367 036 души, съотношение 40,16 на сто.
- *Южен район*, обхващащ областите: Пазарджик, Пловдив, Смолян, Кърджали, Стара Загора, Хасково, Сливен, Ямбол и Бургас. Население – 2 401 141 души, съотношение 40,33 на сто.

Вариант 5 с обособяване на област София град в отделен район. Конструирани на още два планови района на ниво NUTS 2 - единият е на север от билото на Стара планина, който включва настоящите Северозападен, Северен централен и Североизточен райони, както и част от текущия Югозападен район (София област). Вторият е на юг от билото на Стара планина и включва настоящите Южен централен, Югоизточен райони и част от текущия Югозападен район (областите Благоевград, Перник и Кюстендил). При този вариант двата големи района – Северен и Южен, се класифицират като "по-слабо развити региони", защото съотношението БВП/глава от населението за региона към

средния БВП/глава от населението на ЕС за Западния район е около 40 на сто, но процентът за София – град надхвърля 100, което не позволява усвояване на средства от фондовете, посочват от АИКБ. Същевременно от Асоциацията отбелязват, че следва да се отчете, че на територията на София град има отлично изграден капацитет за работа по европейски фондове и програми, инфраструктурни обекти от съществено значение и голямо население. Всички те ще бъдат засегнати от по-ограничените възможности за финансиране, изтъкват от организацията.

- *Северен район*, обхващащ областите: Видин, Монтана, Враца, София област, Плевен, Ловеч, Габрово, Велико Търново, Русе, Шумен, Разград, Търговище, Добрич, Варна и Силистра. Население – 2 600 643 души, съотношение 41,41 на сто.

- *Южен район*, обхващащ областите: Благоевград, Кюстендил, Перник, Пазарджик, Пловдив, Смолян, Кърджали, Стара Загора, Хасково, Сливен, Ямбол и Бургас. Население – 2 930 855 души, съотношение 39,16 на сто.

- *София град*, с население от 1 307 439 души и съотношение от 126,91 на сто.

[NRD24](#)

✓ АИКБ предлага промяна на районирането на България на ниво NUTS 2

Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) смята, че е необходима спешна промяна на районирането на България на ниво NUTS 2, събщи организацията на интернет страницата си. Предлагат се пет варианта, като един от тях предвижда обособяване на област София град в отделен район.

Според Асоциацията настоящият вариант на районите на планиране доказано причинява сериозен дисбаланс в икономическото развитие на Югозападния регион поради неотговарящ на потребностите му интензитет на безвъзмездната финансова помощ, занижен от непропорционално високото спрямо средното за страната благосъстояние на София - град. Това е причината за сериозното икономическо изоставане на областите в този район, поставящи ги на едни от последните места по БВП на глава от населението, измерен по стандарт на покупателна способност (СПС) – дори зад пословично слабо развития Северозападен регион, изтъкват от работодателската организация.

Предвид факта, че предстои през 2025 г. ЕК да представи своите предложения за Многогодишната финансова рамка за периода 2028 – 2034 г., както и с оглед на факта, че промени в класификацията NUTS направени през 2025 г. ще влязат в сила през 2027 г. АИКБ апелира към всички участници в процеса на вземането на решение да се ангажират незабавно с намирането на оптимален вариант, при който включването на София – град в районирането да бъде решено по начин, който да даде възможност на предприятията от всички нуждаещи се от насърчаване на икономическото развитие области да имат достъп до справедливо финансиране според техните реални нужди и достъп до безвъзмездната финансова помощ с интензитет, който да допринесе за балансирано насочване на инвестиционната подкрепа.

Съгласно Приложение I "Класификация NUTS (код - наименование)" към Регламент (ЕО) № 1059/2003, последно изменен с Делегиран Регламент (ЕС) 2023/674 на Комисията от 26 декември 2022 г., районите в България на ниво NUTS 1 са два, на ниво NUTS 2 са шест, със съответните подразделения на ниво NUTS 3, както следва: Северозападен (Видин, Монтана, Враца, Плевен и Ловеч), Северен централен (Велико Търново, Габрово, Русе, Разград и Силистра), Североизточен (Варна, Добрич, Шумен и Търговище), Югоизточен (Бургас, Сливен, Ямбол и Стара Загора), Югозападен (София-град, София област, Благоевград, Перник и Кюстендил) и Южен централен (Пловдив, Хасково, Пазарджик, Смолян и Кърджали).

Представените от АИКБ варианти за извеждане на нови райони са изведени на база данни на НСИ за населението за 2021 г. и данни на Евростат за БВП на глава от населението, измерен по стандарт на покупателна способност (СПС) и среден БВП на глава от населението за ЕС-27 за 2021 г., защото към момента не са налични тези данни за 2022 г., посочват от АИКБ.

Вариант 1 с три района на планиране на ниво NUTS 2 – Западен, Северен и Южен, като при обособяването им относително високият БВП/глава от населението в област София - град е комбиниран с относително ниския БВП/глава от населението в текущия Северозападен район. Всички региони могат да бъдат класифицирани като "по-слабо развити региони", за всеки от тях съотношението БВП/глава от населението за региона към средния БВП/глава от населението на ЕС е по-малко от 75 на сто, посочват от АИКБ.

- *Западен район*, обхващащ областите: Благоевград, Кюстендил, Перник, София – град, София област, Враца, Монтана, Видин, Плевен, Ловеч, Пазарджик, Смолян и Кърджали. Население – 3 281 235 души, съотношение 73,26 на сто.

- *Северен район*, обхващащ областите: Габрово, Велико Търново, Русе, Шумен, Разград, Търговище, Добрич, Варна и Силистра. Население – 1 664 263 души, съотношение 40,92 на сто.

- *Южен район*, обхващащ областите: Пловдив, Стара Загора, Хасково, Сливен, Ямбол и Бургас. Население – 1 893 439 души, съотношение 42,20 на сто.

Вариант 2 с три района на планиране на ниво NUTS 2 – Западен, Северен и Южен, като при обособяването им относително високият БВП/глава от населението в област София - град е комбиниран с относително ниския БВП/глава от населението в текущия Северозападен район. Същият като Вариант 1, без област Кърджали в Западния район. При този вариант обаче постигнатото съотношение БВП/глава от населението за региона към средния БВП/глава от населението на ЕС за Западния район е 75 на сто, което вече не позволява класифицирането му като "по-слабо развит регион", посочва АИКБ. Същевременно от Асоциацията отчитат, че при изчисленията са използвани данни за 2021 г., а при съпоставяне на данните за БВП/глава от населението за последните 7 години се наблюдава постоянен ръст, което ще се отрази и при данните за 2022 г. и 2023 г. и съответно постигнатото съотношение от 75 на сто най-вероятно няма да се запази.

- *Западен район*, обхващащ областите: Благоевград, Кюстендил, Перник, София – град, София област, Враца, Монтана, Видин, Плевен, Ловеч, Пазарджик и Смолян. Население – 3 120 211 души, съотношение 75,34 на сто.

- *Северен район*, обхващащ областите: Габрово, Велико Търново, Русе, Шумен, Разград, Търговище, Добрич, Варна и Силистра. Население – 1 664 263 души, съотношение 40,92 на сто.

- *Южен район*, обхващащ областите: Пловдив, Кърджали, Стара Загора, Хасково, Сливен, Ямбол и Бургас. Население – 2 054 463 души, съотношение 41,48 на сто.

Вариант 3 с три района на планиране на ниво NUTS 2, като при обособяването им относително високият БВП/глава от населението в област София - град е комбиниран с относително ниския БВП/глава от населението в областите Сливен, Хасково, Кърджали. При този вариант обаче постигнатото съотношение БВП/глава от населението за региона към средния БВП/глава от населението на ЕС за Западния район е 75 на сто, което вече не позволява класифицирането му като "по-слабо развит регион", посочват от Асоциацията и допълват, че по аналогични на предишния вариант причини, постигнатото съотношение от 75 на сто най-вероятно няма да се запази.

- *Южен/Югозападен регион*, обхващащ областите: Благоевград, Кюстендил, Перник, София – град, Пазарджик, Смолян, Кърджали, Хасково, Сливен и Ямбол. Население – 2 859 543 души, съотношение 75,61 на сто.

- *Централен/Северозападен район*, обхващащ областите: Видин, Монтана, Враца, София област, Плевен, Ловеч, Пловдив, Стара Загора и Габрово. Население – 2 009 831 души, съотношение 45,16 на сто.

- *Източен/Североизточен район*, обхващащ областите: Велико Търново, Русе, Шумен, Разград, Търговище, Добрич, Варна, Силистра и Бургас. Население – 1 969 563 души, съотношение 41,34 на сто.

Вариант 4 с три района на планиране на ниво NUTS 2 – Западен, Северен и Южен, като при обособяването им област София – град с относително висок БВП/глава от населението е комбинирана със съседни области, с оглед на факта, че населението от тези области има по-лесен достъп до пазара на труда в София – град, като същевременно за областите от текущия Северозападен район са осигурени по-добри възможности, обособявайки ги към Северния район. При този вариант обаче според АИКБ постигнатото съотношение БВП/глава от населението за региона към средния БВП/глава от населението на ЕС за Западния район е почти 95 на сто, което го класифицира като "регион в преход" и по този начин запазва текущото неблагоприятно положение за областите Благоевград, Кюстендил и Перник.

- *Западен район*, обхващащ областите: Благоевград, Кюстендил, Перник, София – град и София област. Население – 2 070 760 души, съотношение 94,90 на сто.

- *Северен район*, обхващащ областите: Габрово, Велико Търново, Русе, Шумен, Разград, Търговище, Добрич, Варна, Силистра, Плевен, Ловеч, Враца, Монтана и Видин. Население – 2 367 036 души, съотношение 40,16 на сто.

- *Южен район*, обхващащ областите: Пазарджик, Пловдив, Смолян, Кърджали, Стара Загора, Хасково, Сливен, Ямбол и Бургас. Население – 2 401 141 души, съотношение 40,33 на сто.

Вариант 5 с обособяване на област София град в отделен район. Конструирани на още два планови района на ниво NUTS 2 - единият е на север от билото на Стара планина, който включва настоящите Северозападен, Северен централен и Североизточен райони, както и част от текущия Югозападен район (София област). Вторият е на юг от билото на Стара планина и включва настоящите Южен централен, Югоизточен райони и част от текущия Югозападен район (областите Благоевград, Перник и Кюстендил). При този вариант двата големи района – Северен и Южен, се класифицират като "по-слабо развити региони", защото съотношението БВП/глава от населението за региона към средния БВП/глава от населението на ЕС за Западния район е около 40 на сто, но процентът за София – град надхвърля 100, което не позволява усвояване на средства от фондовете, посочват от АИКБ. Същевременно от Асоциацията

отбелязват, че следва да се отчете, че на територията на София град има отлично изграден капацитет за работа по европейски фондове и програми, инфраструктурни обекти от съществено значение и голямо население. Всички те ще бъдат засегнати от по-ограничените възможности за финансиране, изтъкват от организацията.

- *Северен район*, обхващащ областите: Видин, Монтана, Враца, София област, Плевен, Ловеч, Габрово, Велико Търново, Русе, Шумен, Разград, Търговище, Добрич, Варна и Силистра. Население – 2 600 643 души, съотношение 41,41 на сто.

- *Южен район*, обхващащ областите: Благоевград, Кюстендил, Перник, Пазарджик, Пловдив, Смолян, Кърджали, Стара Загора, Хасково, Сливен, Ямбол и Бургас. Население – 2 930 855 души, съотношение 39,16 на сто.

- *София град*, с население от 1 307 439 души и съотношение от 126,91 на сто.

[Дума](#)

✓ АИКБ иска 20% съкращения в публичния сектор

Да се замразят възнаграденията и съкратят с 20% заетите в публичния сектор за бюджетната 2025 г., както и да се замразят пенсиите, предлагат от Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) като мярка за овладяване на бюджетните разходи. Организацията разпространи декларация, в която изразява загриженост заради "неконтролираното нарастване на бюджетните разходи и на бюджетния дефицит".

Сред другите предложени от АИКБ мерки е запазването на разходите в сектор „Отбрана и сигурност“ на „и без това свръхвисокото им равнище и като дял от БВП, и като възможности на страната“.

Бизнес организацията не приема възможността за вдигане на данъци за хората и предприятията като опит за закърпване на бюджета.

Повод за декларацията е изнесената от вицепремиера и министър на финансите Людмила Петкова информация за очакваното нарастване на бюджетните разходи през 2025 г., особено в сферите на възнаграденията на заетите в публичния сектор и на социалните и здравноосигурителните плащания, включително пенсиите. От АИКБ посочват, че ръстът на разходите за персонал спрямо 2022 г. ще надхвърли 22% през 2024 г., а парите за здравноосигурителни плащания и пенсии се очаква да са се увеличили с близо 36% в края на годината.

"Темпът на нарастване на бюджетните разходи значително изпреварва този на приходите. Прогнозите сочат нов дефицит от 11,9 млрд. лева за 2025 г., който, прибавен към планирания дефицит за 2024 г. от 6,2 млрд. лева, формира потенциален бюджетен дефицит от 18,1 млрд. лева за следващата година, приближаващ 9% от БВП", посочват от АИКБ, като виждат в тези данни риск от неустойчива фискална спирала.

През март 2023 г. и министърът на финансите в двата служебни кабинета на Гълъб Донев предвиди риск от 7% бюджетен дефицит в края на 2023 г. и дори предупреди за опасност от фалит на държавата. В крайна сметка по предварителни данни към февруари 2024 г. дефицитът достигна 2,2% от БВП.

Проектобюджетът за 2025 г. трябва да бъде внесен до 31 октомври 2024 г. Служебното правителство обяви готовност да представи проект след извънредните парламентарни избори на 27 октомври. Людмила Петкова обаче посочи, че бюджетната рамка ще бъде изготвена след разговори с парламентарно представените партии.

[Pariteni.bg](#)

✓ Обсъждат нова минимална заплата

Националният съвет за тристранно сътрудничество ще обсъди проект на правителствено постановление за определяне на минималната работна заплата за страната от 1 януари 2025-а година.

Документът предвижда размерът ѝ да е 1077 лева вместо досегашните 933 лева или увеличение със 144 лева.

Според разпоредбите на Кодекса на труда минималната заплата се определя по специален механизъм и е 50% от средната брутна заплата за страната за период от 12 месеца, който включва последните две тримесечия на предходната и първите две тримесечия на текущата година. По закон новата минимална заплата за следващата година се определя до 1 септември на настоящата.

Работодателските организации обаче смятат, че има грешка в изчисляването на минималната работна заплата у нас. Това става ясно в становище на **Асоциация на индустриалния капитал в България.**

Затова от АИКБ настояват Народното събрание на Република България в най-кратък срок да отмени неадекватния член 244 от Кодекса на труда

„Подчертаваме още веднъж, че нашите позиции и искания не са основани на корпоративен егоизъм от страна на работодателите, а от необходимостта този важен икономически показател - минималната работна заплата за страната - да отразява действителните икономически реалности и да бъде адекватна, каквато е и препоръката на европейската директива“, се казва в становището.

От организацията подчертават, че средната брутна месечна работна заплата (СРЗ), използвана за изчисляване на минималната, не е основна, а брутна и обхваща множество допълнителни плащания. **Според тях, ако се направят правилните изчисления, то минималната заплата трябва да бъде между 670 и 800 лева.**

От синдикатите настояват в определянето на размера на МРЗ да бъдат вкарани всички елементи, които са съгласно Директивата за адекватни минимални работни заплати в ЕС. Според тях минималната работна заплата в България е най-ниската в Европейския съюз и това трябва да се промени. МРЗ трябва да бъде равна на жизнения минимум, както и жизненият минимум да не бъде облаган с данъци, искат още синдикатите.

Важни обществено-икономически и политически теми

БНТ

✓ Тристранката ще заседава за размера на минималната заплата от 1 януари 2025 г.

Националният съвет за тристранно сътрудничество ще проведе заседание на 11 октомври. Ще бъде обсъден проектът на Постановление на Министерския съвет за определяне размера на минималната работна заплата за страната от 1 януари 2025 г., внесен от министъра на труда и социалната политика. Заседанието на НСТС ще се състои в Гранитна зала в сградата на МС.

В края на август правителството предложи минималната работна заплата за 2025 г. да бъде 1077 лева, в момента тя е 933 лв. Общественото обсъждане на проекта на постановление беше до 26 септември т.г.

При определяне на размер от 1077 лв. ще се съхрани и доразвие националната практика за определяне на размера на минималната работна заплата както по отношение на използваните статистически данни, така и по отношение на целите за прозрачност и прогнозируемост на действащия механизъм, бе посочено в доклада към предложението.

✓ Фабриците за пелети в Югозапада на ръба

Фабриците за пелети в Югозапада на ръба. Причината - високите цени на дървесината, липсата на пазари и ниската цена за тон пелети. Преди началото на отоплителния сезон у нас, голяма част от фабриците за пелети в Югозапада работят на загуба. Част от причините за това според бранша са високата изкопната цена на дървесината и ниските цени, с които те предлагат пелетите. Колко струва тонът на един от предпочитаните начини за отопление в страната?

"Нямам думи. Така завърших репортажа миналата година по същата тема и сега пак нямам думи, защото нещата не са променени. Заедно вървим, ръка за ръка към своя фалит", заяви в "Денят започва" Борислав Юруков - собственик на цех за пелети.

Причината за ситуацията в бранша според него е фактът, че през 2021 - 2022 година цените на дървесината са се повишили с около 30% по необясними причини, но това изправя фирмите в сектора пред дилемата дали да затвори или да продължава да работи. В момента по думите му фабриците за пелети работят с 60% надолу от капацитета си.

"Браншът масово фалира. Затварят пелетни фабрики. Аз съм производител. Нещата наистина не са се променили от миналата година. Цената на дървесината се сваля козметично от горските стопанства, което не влияе на производствения процес. Поддържахме ниски цени на продажба, високи цени на суровината. Трябва да се вземат драстични мерки", категоричен е производител.

За да бъде конкурентен пазарът горското трябва драстично да свали цените, категорични са от бранша.

"Не може така да продължава".

✓ **Министърът на финансите: ЕК може да допусне отсрочка по ПВУ**

Европейската комисия може да допусне отсрочка по Плана за възстановяване и устойчивост на България, но колкото повече се бави, толкова по-трудно става изпълнението на инвестициите и реформите, разписани по него, заяви служебният министър на финансите Людмила Петкова:

"Ако се забавим още няколко месеца, това означава инвестиция да се направи примерно за една година или година и половина, някои е невъзможно да бъдат реализирани в такива кратки срокове. Така че България колкото по-бързо промените по Плана, това означава по-голям шанс за изпълнение на всички инвестиции в срок и получаване на средствата, които са заложили по Плана".

Министър Петкова отбеляза, че в бюджета за тази година са включени второ и трето плащане по Плана за възстановяване, но спрелият процес на оценка на второто плащане спира и възможността за следващи плащания, както и целия План.

За бюджета за следващата година служебният министър на финансите готви срещи с работодателите, синдикатите и политическите партии. Тя допусна и да бъде свикано извънредно заседание на парламента:

"По принцип партиите ще решат дали да бъде експертна среща, или да бъде примерно извънредно заседание на Народното събрание. Това зависи от тях, но Министерството на финансите има готовност за провеждане на среща и дискусия с всички политически партии", посочи Людмила Петкова.

✓ **СТО повиши прогнозата си за световната търговия заради намаляващите лихви**

Световната търговия се очаква да се възстанови тази година с малко по-бързи темпове от предишните прогнози, тъй като централните банки намаляват основните си лихвени проценти, посочи в [последния си доклад Световната търговска организация](#), съобщава "Уолстрийт джърнъл".

Въпреки това потокът от стоки през държавните граници през следващите години може да бъде възпрепятстван от прекъсване на доставките на петрол или повишаване на тарифите, както и от допълнителни усилия на правителствата да насочат търговията далеч от държави, които те смятат за враждебни или ненадеждни.

"Очакваме постепенно възстановяване на световната търговия през 2024 г., но оставаме бдителни за потенциални неуспехи, особено потенциалната ескалация на регионални конфликти като тези в Близкия изток", посочи Нгози Оконджо-Ивеала, генерален директор на базираната в Женева организация.

Търговията със стоки се раздвижи рязко през последните години в отговор на пандемията от коронавирус, последвалото премахване на свързаните с Covid-19 ограничения и нахлуването на Русия в Украйна.

Докато търговията със стоки се повиши през 2021 г. и 2022 г., тъй като домакинствата в локдауни заради пандемията бяха лишени от достъп до много услуги, миналата година се наблюдаваше спад от 1,1%. За разлика от тях търговията с услуги продължава да расте със стабилни темпове.

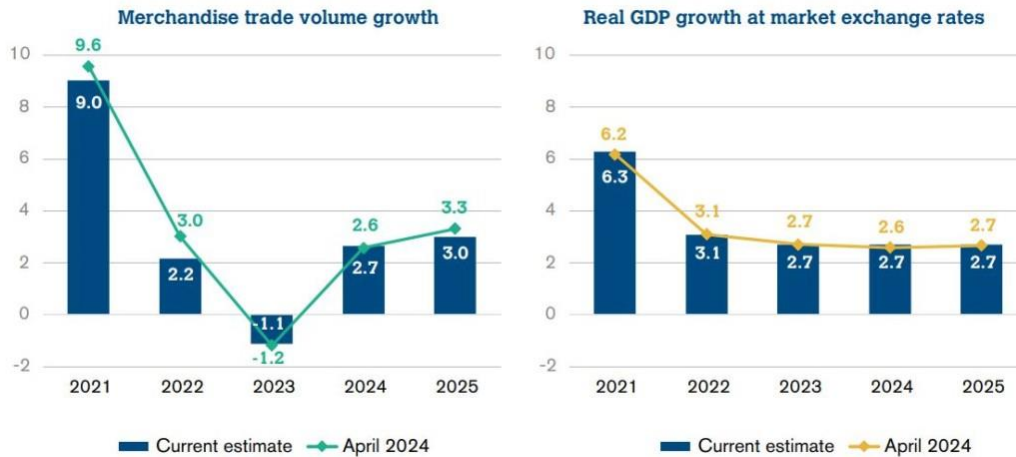
Сега СТО вече очаква търговията със стоки да нарасне по обем с 2,7% през 2024 г., след като през април организацията прогнозираше разширяване с 2,6 на сто. Със забавянето на темповете на инфлация в целия свят, покупателната способност на домакинствата се очаква да се възстанови, докато по-ниските разходи за заеми се очаква да насърчат инвестиционните разходи от страна на бизнеса. СТО обаче намали прогнозата си за следващата година до нарастване на международната търговия с 3% при предишна оценка за повишение с 3,3 на сто.

СТО посочи, че възстановяването на световната търговия може да бъде по-бързо от очакваното, ако намаляването на лихвените проценти от централните банки даде по-голям тласък на икономическата активност, но също така предупреди, че отмяната на предишни повишения на лихвите може да има обратен ефект, ако централните банки се движат с различна скорост по отношение на тази парична политика.

"Ако паричните политики не са синхронизирани, това, което можете да получите, са някои колебания в обменните курсове, а това не е нещо, което е добро за международната търговия", коментира Ралф Оса, главен икономист на СТО.

Базираната в Женева международна организация продължава да очаква глобалната икономика да нарасне с 2,7% както през 2024 г., така и през 2025 г.

Нови и априлски прогнози на СТО за световната търговия и икономическия растеж

Търговският орган очаква Европа да продължи да бъде най-слабата част от световната икономика през настоящата година, като вносът на стоки се очаква да намалее с 2,3%. По-високите лихвени проценти ограничават инвестиционните разходи и СТО отбелязва, че вносът на машини от Китай е "спаднал рязко". Организацията очаква известно възстановяване през 2025 г., тъй като лихвените проценти спадат.

Докато търговските потоци се възстановиха през първата половина на тази година, това възстановяване също така е уязвимо от промени в правителствената политика, отбелязва в новия си доклад СТО. Правителствата по света станаха по-скептични към ползите от международната търговия през последното десетилетие, като митата и налагането на други пречки нарастват.

Така например, миналата седмица Европейският съюз реши да наложи мита върху вноса на произведения в Китай електрически превозни средства, докато кандидатът за президент на САЩ Доналд Тръмп предлага повече мита върху вноса от Китай и останалия свят.

"Несигурността в търговската политика е силно пагубна за международните търговски потоци. Ако пазарните участници не са убедени, че тарифите ще останат ниски, това ще повлияе на избора им", посочи Ралф Оса.

Търговията между САЩ и Китай нараства по-бавно от търговията им с други страни след нахлуването на Русия в Украйна. СТО каза, че през същия период износет на Китай за Виетнам и Мексико е нараснал рязко, както и вносът от тези страни за САЩ.

Това предполага, че докато по-високите тарифи, които са тясно фокусирани върху износа на една страна, водят до промени във веригите на доставки, тъй като потоците се пренасочват през това, което СТО нарича "свързващи икономики", което не намалява непременно общия обем на търговията. Повишаването на митата върху вноса от по-широк кръг държави обаче може да има по-сериозно въздействие.

[Мениджър](#)

✓ Рекордни злоупотреби с бюджетни средства през 2023 г. отчете Европейската сметна палата

През 2023 г. злоупотребата с бюджетни средства на Европейския съюз (ЕС) е нараснала до най-високото си ниво за последните години, предаде ДПА, позовавайки се на данни от публикуван днес доклад на Европейската сметна палата (ЕСП).

Прогнозното ниво грешки при разходите се е увеличило значително през 2023 г. до 5,6 на сто (191,2 милиарда евро разходи от бюджета на ЕС) спрямо 4,2 на сто на годишна база, установиха европейските одитори. Данните показват също увеличение от 3 на сто спрямо 2021 г.

Нередностите засягат част от 48-те милиарда евро, изразходвани по Механизма на ЕС за възстановяване и устойчивост (Recovery and Resilience Facility - RRF), основен компонент на инструмента "Следващо поколение ЕС" (NextGenerationEU), предназначен да подпомага държавите членки след пандемията от КОВИД-19.

Необходими са стабилни механизми за надзор и отчетност в институциите на общността и страните от ЕС, за да се запази общественото доверие при такова ниво на грешки, заяви президентът на ЕСП Тони Мърфи.

Прогнозираното ниво на грешки "не е мярка за измама, неефективност или разточителство", пише в доклада на регулатора, а е оценка на сумите, които не са били използвани в съответствие както с националните правилата, така и с правилата на ЕС.

Значителното увеличение на нивото на грешки се дължи до голяма степен на несъответствия, открити при изразходването на средствата за сближаване.

Тези средства са предназначени да помогнат на икономически слабо развитите региони в Европейския съюз да се развиват, за да изравнят икономическите и социални различия (с други райони на общността).

Средствата са едно от най-големите пера в бюджета на ЕС. Европейската сметна палата смята, че една от причините за това е времеви натиск върху националните администрации да използват финансирането.

Регулаторът предупреди също и за нарастващите финансови рискове за бюджета на ЕС поради рекордните нива на дълг, нахлуването на Русия в Украйна и високата инфлация.

Одиторите изчисляват, че бюджетът на ЕС може да загуби почти 13 на сто от покупателната си способност до края на 2025 г., позовавайки се на прогнозата за инфлация на ЕК.

Общата експозиция на бюджета на ЕС, измерваща риска, свързан с бюджетните гаранции и условните задължения на ЕС, е 298 милиарда евро до края на 2023 г. спрямо 248,3 милиарда евро през 2022 г.

Финансовата помощ на ЕС за Украйна се е увеличила повече от два пъти през 2023 г. (от 16 на 33,7 милиарда евро). Регулаторът предупреждава, че прехвърлянето на рисковете от евентуални просрочени плащания напред във времето може да окаже натиск върху бюджета на ЕС. Освен това ЕСП подчертава значителните рискове, свързани с механизма за Украйна, създаден през 2024 г., за предоставяне на допълнителна финансова подкрепа в размер на над 33 милиарда евро заеми за периода 2024-2027 г., която не предвижда обезпечаване, пише в доклада, цитиран от ДПА и БТА.

✓ Авиационният бранш настоява ЕС да спре със "зелените" реформи и да инвестира в сектора

След години на законодателство и поставяне на цели за намаляване на авиационните емисии секторът има послание към ЕС: Дайте ни почивка! За разлика от производителите на автомобили, представителите на авиацията не искат намаляване на екологичните цели. Те просто са уморени от десетилетните планове за намаляване на емисиите от авиацията, които представляват около 4% от замърсяването с въглероден диоксид (CO₂) в блока. Те искат прекратяване на реформите и много повече пари, пише [Politico](#).

Вместо нови екологични регулации, „по-скоро очаквам нови програми, нови проекти, които да подпомогнат развитието на сектора и да намалят цената“, казва Пьотр Дзюбак, ръководител на отдела за международни отношения в авиационния отдел на полското министерство на инфраструктурата.

Брюксел е наясно с проблема

Но авиацията има проблем с екологията: От съображения за сигурност е много по-трудно да се сменят горивата или технологиите, отколкото при автомобилите. В края на краищата автомобилът с повреден двигател просто спира, докато самолетът пада от небето.

От сектора твърдят, че са нужни много инвестиции, за да станат експерименталните технологии жизнеспособни - от устойчиви авиационни горива (SAF) до преосмисляне на контрола на въздушното движение, за да се осигурят по-добри маршрути, самолети, задвижвани от батерии, и радикално преработване на двигателите и корпусите на самолетите, което би помогнало за допълнително повишаване на ефективността.

Непосредственият фокус е върху усилията за преминаване от керосин към SAF - алтернатива, произведена от непетролни суровини, която отделя около 20% CO₂ в сравнение с традиционните горива.

ReFuelEU - законодателство, прието миналата година - изисква от доставчиците на горива за авиокомпаниите да включат 2% SAF до 2025 г., 6 % до 2030 г. и 70 % до 2050 г. Но в момента SAF са скъпи и не се произвеждат в достатъчно големи количества, за да се постигнат целите на ЕС.

„Ако искате да произвеждате SAF в промишлен мащаб, не говорим за инвестиции от стотици милиони евро, а за милиарди“, казва Александър Купер, вицепрезидент за възобновяеми източници в авиацията във финландския производител на горива Neste. „Откъде ще дойдат тези пари? Тук наистина виждам голямо предизвикателство“, каза Купер.

Дори зелена неправителствена организация като Transport & Environment (T&E), която не е точно приятел на авиоиндустрията, е съгласна с необходимостта от увеличаване на инвестициите в продукти като електронни горива - горива за безвъздушно движение, произведени чрез използване на възобновяема електроенергия, вода и CO₂, извлечен от атмосферата - за да се направи секторът по-устойчив.

„Някои видове SAF, като например електронните горива, се нуждаят от пазарен тласък, тъй като пазарът е в начален стадий. Именно тук инвестициите - както частни, така и публични - могат да запълнят недостига на риск за първия участник“, казва Джо Дарден, директор на отдела за авиация в T&E.

Натискът върху Брюксел нараства както от страна на индустрията, така и от страна на правителствата. Всички те искат Брюксел да се включи, за да привлече средства за научноизследователска и развойна дейност за екологични авиационни технологии.

„Със сигурност всяка държава членка, включително Полша, ще разполага с някакви средства за подобен вид инвестиции, но те ще бъдат доста малки, разпокъсани и няма да доведат до резултата, който очакваме“, каза Дзюбак. Председателят на Европейската комисия Урсула фон дер Лайен, която наскоро беше преизбрана за нов мандат, обяви, че през първите 100 дни от новия мандат ще бъде предложено споразумение за чиста промишленост.

Откъде да се започне?

Не цялата авиация е еднакво отговорна за изменението на климата. Евроконтрол, европейският орган за управление на въздушното движение, изчислява, че маршрутите на дълги разстояния с дължина над 3000 км, които представляват само 10% от европейските полети, са отговорни за повече от половината от емисиите на CO2 от европейската авиация. Във все още непубликувано проучване Евроконтрол изчислява количеството енергия, необходимо за производството на достатъчно SAF за захранване на всички полети на дълги разстояния, за да се постигне целта от 70 % до 2050 г. „Това е много. Това са 73 ядрени реактора“, каза Марилин Бастин, изпълняващ длъжността директор на „Европейско зелено небе“ в Евроконтрол.

„Въпросът е и в цената“, каза Дзюбак, тъй като „в момента SAF е три-четири пъти по-скъп от авиационния керосин“.

✓ Борсите в Европа се оцветиха в червено преди публикуването на данните за инфлацията в САЩ*

Европейските борсови индекси регистрираха понижения в ранната търговия в четвъртък, като акциите на компаниите от миннодобивния сектор и технологичния сектор поведоха загубите, докато инвеститорите очакваха данните за инфлацията в САЩ за сигнали за следващите стъпки на Федералния резерв в разхлабването на паричната политиката, предаде Ройтерс.

Общоевропейският индекс STOXX 600 отчете спад от 0,71 пункта, или 0,14%, до 519,34 пункта. Германският показател DAX се понижи с 27,47 пункта, или 0,14%, до 19 227,46 пункта. Водещият индекс на Лондонската борса FTSE 100 изтри 8,58 пункта от стойността си, или 0,1%, достигайки до ниво от 8 235,16 пункта. Френският измерител CAC 40 записа спад от 16,46 пункта, или 0,22%, до 7 543,5 пункта.

Технологичният индекс SX8P и индексът на фирмите от суровинния сектор SXPP се понижиха съответно с 1,07% и 0,87%.

Европейските акции бяха под натиск, тъй като доходността по облигациите се повиши в четвъртък, като тази по 10-годишни германски облигации достигна нов едномесечен връх, проследявайки ръста при държавните ценни книжа на САЩ в сряда.

По-късно днес се очакват данните за потребителските цени в САЩ, като прогнозите са, че те са се повишили с 0,1% през септември на месечна база, следвайки увеличение от 0,2% през август. Търговците в момента оценяват на 85% вероятността следващият месец Фед да намали лихвите с 25 базисни пункта, след като последно ги понижи с 50 базисни пункта.

„Търговията на пазарите е приглушена, докато те чакат да видят какво ще се случи с CPI (индекс на потребителските цени) в САЩ и, което е по-важно, какво се случва в събота сутринта в Китай“, каза Шефан Купман, старши пазарен икономист в Rabobank.

„Ако получим по-хладен от очаквания CPI, това няма да повиши очакванията за намаление с 50 базисни пункта“, добави той.

STOXX 600 се представя колебливо тази седмица, тъй като несигурността около плановете на Пекин за стимулиране на икономиката натежа върху настроеността. Министерството на финансите на Китай ще представи подробно плановете си за фискални стимули на дългоочаквана пресконференция в събота.

Инвеститорите също така ще се съсредоточат върху бюджета на френското правителство за 2025 г., който се очаква по-късно днес и включва плановете за събиране на 60 млрд. евро от повишения на данъците и съкращения на разходите за справяне с фискалния дефицит. Пазарите вероятно ще обърнат голямо внимание на това дали бюджетът може да премине през парламента, без да бъде разводнен твърде много.

„Това трябва да е много надежден бюджет и ако не е, френските активи ще бъдат изложени на риск утре сутринта“, каза Купман от Rabobank.

Акциите на GSK поскърпнаха с 5,37%, след като британският производител на лекарства се съгласи да плати до 2,2 милиарда долара за уреждане на съдебни дела в Съединените щати, които твърдяха, че спряното от производство лекарство на компанията против киселини причинява рак. Сумата е по-малка от тази, която очакваха анализаторите. Цената на книгата на четвъртата по големина банка в Италия BPER се повиши със 5,08%, достигайки деветгодишен връх, след като кредиторът предостави нов бизнес план за 2024-2027 г.

Повишения в САЩ

Борсовите индекси в Ню Йорк се оцветиха в зелено за втора поредна сесия в сряда, като S&P 500 и Dow Jones Industrial Average достигнаха нови рекордни върхове, тъй като технологичните акции се повишиха и инвеститорите се отърсиха от геополитическите опасения, пише Си Ен Би Си.

Промишленият индекс Dow Jones отчете ръст от 431,63 пункта, или 1,03%, до 42 512 пункта. Широкообхватният показател Standard & Poor's 500 се повиши с 40,91 пункта, или 0,71%, до 5 792,04 пункта. Индексът на високотехнологичните дружества Nasdaq напредна със 108,7 пункта, или 0,6%, до 18 291,62 пункта.

Технологичните акции поведоха ралито, като цените на книгата на Amazon и Apple се повишиха съответно с 1,34% и 1,67%. Акциите на Super Micro Computer поскърпнаха с 4,28%. Напредъкът в сряда помогна да се компенсира нестабилното начало на октомври, тласкайки основните индекси на положителна територия за месеца.

Акциите запазиха печалбите си след публикуването на протоколите от заседанието на Федералния резерв през септември, по време на което централната банка намали лихвите с половин процентен пункт. Протоколите разкриха, че „значително мнозинство от участниците“ са подкрепили намаляване на лихвите с приетите 50 базисни пункта. „Фед е ключовото нещо, това е големият двигател“, каза Майк Бейли, директор на проучванията във FBB Capital Partners.

Печалбите в сряда дойдоха въпреки продължаващите страхове от по-широка война в Близкия изток и разочароващата сесия в Китай, тъй като инвеститорите прибраха печалби от неотдавнашното рали, подхранено от обявените от Пекин стимули за икономиката.

Уолстрийт остави зад гърба си силна сесия, водена от технологичните печалби и отслабването на цените на петрола. Тези ходове изглежда отразяват нарастващия оптимизъм, че Фед може да се ориентира към меко приземяване на икономиката, особено след като докладът за работните места от миналата седмица показва продължаваща сила на пазара на труда.

Дори и при възходящ тренд, пазарът може да се сблъска с по-нататъшни колебания в исторически най-нестабилния месец от годината - особено преди президентските избори в САЩ.

На икономическия фронт инвеститорите очакват данните за индекса на потребителските цени и цените на производител за септември, които трябва да бъдат представени съответно в четвъртък и петък. Сезонът на корпоративните отчети започва в петък с финансовите доклади на банките JPMorgan Chase и Wells Fargo.

Ръст в Азия

Азиатско-тихоокеанските пазари регистрираха повишения в четвъртък, следвайки силното представяне на Уолстрийт, пише Си Ен Би Си.

Водещият индекс на Токийската фондова борса Nikkei 225 отчете ръст от 102,93 пункта, или 0,26%, до 39 380,89 пункта. Трейдърите в Азия анализираха септемврийските данни за производствените цени в Япония, които се повишиха с 2,8% на годишна база. Икономисти, анкетирани от Ройтерс, прогнозираха инфлацията да достигне 2,3% спрямо 2,5% през август.

Инвеститорите също оцениха тримесечния отчет за печалбите на японския търговец на дребно Seven & i Holdings Co., който получи нова оферта за придобиване от Alimentation Couche-Tard.

Seven & i намали перспективата си за оперативна печалба за 12-те месеца до края на февруари, както и прогнозата си за нетната печалба. В крайна сметка акциите на Seven & i поевтиняха с 0,43%.

В континентален Китай бенчмаркът Shanghai Composite се повиши с 43,07 пункта, или 1,32%, до 3 301,93 пункта, докато индексът Shenzhen Composite записа спад от 7,04 пункта, или 0,37%, до 1 910,27 пункта.

Днес Китайската народна банка съобщи, че е започнала да приема заявления от финансови институции за присъединяване към новосъздадения инструмент за ликвидност - първоначално на стойност 500 млрд. юана (70,7 млрд. долара), който ще осигури по-лесен достъп до капитал за фондовия пазар.

Министерството на финансите на Китай ще проведе брифинг за пресата на 12 октомври, по време на който може да предостави допълнителна информация за фискалната политика и икономическото развитие.

Хонконгският показател Hang Seng напредна с 614,74 пункта, или 2,98%, до 21 251,98 пункта.

В Южна Корея индексът Kospi се повиши с 4,8 пункта, или 0,195%, до 2 599,16 пункта.

Австралийският бенчмарк ASX 200 регистрира ръст от 35,6 пункта, или 0,43%, до 8 223 пункта.

У нас

Индексите на Българската фондова борса (БФБ) записаха предимно понижения в ранната търговия. Основният индекс SOFIX отчете спад от 10,06 пункта, или 1,17%, до 851,68 пункта. BVBX40 се понижи с 0,37 пункта, или 0,22%, до 169,43 пункта. BGTR30 регистрира спад от 1,10 пункта, или 0,13%, до 868,29 пункта. BGREIT се задържа на ниво от 207,93 пункта.

***Информацията е актуална към 13:10 часа**

Business.dir.bg

✓ Домакинствата в Нидерландия плащат повече данъци за въглеродни емисии от заводите

Докато големите замърсители с парникови газове в Нидерландия не плащат почти никакъв данък за емисиите си, домакинствата трябва да плащат повече. В резултат на това едно домакинство плаща 2,5 пъти повече за потреблението си на газ, отколкото един енергоемък завод, сочат нови данни, цитирани от сайта Ню и БТА.

Според Статистическата служба на Нидерландия съществуват големи разлики в ценообразуването на въглеродните емисии. През 2023 г. средният данък върху въглеродните емисии във всички държави е 88 евро на тон емисии. Домакинствата са поемали относително най-високата тежест: средно 219 евро, или 2,5 пъти повече, отколкото плащат дружествата, изчислява статистиката.

За да се справим с изменението на климата, е важно драстично да се намалят въглеродните емисии, посочва сайтът. Един от начините е налагането на данъци върху използването на изкопаеми горива, като например петрол и природен газ.

Този данък върху въглеродните емисии се събира по различни начини. За гражданите е чрез акцизи и ДДС, например върху природния газ или бензина. За енергийните компании и промишлеността - чрез Европейската схема за търговия с емисии.

Въглеродните емисии от авиацията, корабоплаването и някои промишлени отрасли все още почти не се облагат с данъци, въпреки че са по-високи от тези на домакинствата. Това е така, защото тези сектори получават всякакви данъчни облекчения и освобождавания, например чрез субсидии за изкопаеми горива. Освен това някои отрасли са освободени от данъци чрез безплатни квоти за емисии в рамките на Европейската схема за търговия с емисии.

В резултат на това един стоманодобивен завод може да плаща много по-малък данък върху въглеродните емисии, от среднестатистическо домакинство, което открай време се сблъсква с високи цени на енергията. По време на енергийната криза правителството наложи временен таван на цените на енергията. Без тази мярка средната цена на въглеродните емисии през 2023 г. щеше да е много по-висока, припомня изданието.

Емисиите са спаднали с милиарди килограми, особено в енергийните компании

Статистиците са изчислили с колко са намалели емисиите от въглероден диоксид в периода 2015-2023 г.: от 186 мегатона (Mt) на 138 Mt. Най-големият спад е в енергийния сектор, където въглеродните емисии са наполовина.

Според Статистическата служба на Нидерландия намалението се дължи отчасти на това, че енергийните компании са започнали да плащат все повече за своите емисии. Така е, защото от 2013 г. насам секторът не получава безплатни права за емисии.

✓ Инфлацията в САЩ достигна най-ниското си ниво от февруари 2021 г. до 2,4 %

Инфлацията, която отразява динамиката на потребителските цени в САЩ, се е забавила до 2,4% в края септември на годишна база (спрямо същия месец на 2023 г.). Това е най-ниският годишен темп на растеж на американските потребителски цени от февруари 2021 г., сочат оповестените днес данни на Бюрото по трудова статистика към министерството на труда във Вашингтон, цитирани от БТА.

Индексът на потребителските цени достига 0,2% на месечна база през септември (спрямо предходния месец). Той се запазва на същото равнище, отчетено и през август, и през юли.

Инфлацията в САЩ се забавя на годишна база на фона на спад на цените на енергийните продукти (-6,8%) и умерено поскъпване на хранителните стоки (+3,3%), посочват анализатори.

Годишният темп на растеж на потребителските цени в САЩ, отчетен през август 2024 г., беше 2,5%.

На годишна база основната инфлация в САЩ, при която не се отчитат сезонно променливите цени на хранителните и енергийните продукти, се ускорява до 3,3% през септември.

Годишната основна инфлация се повишава спрямо август, когато беше отчетено, че се е забавила до 3,2%.

Междувременно стана ясно, че броят на американците, подали молби за помощи при безработица през миналата седмица, достигна най-високото си равнище от почти година. Това може да се разглежда като сигнал за смекчаване на трудовия пазар в САЩ, съобщи Асошиейтед прес, цитирана от БТА.

Броят на молбите за помощи при безработица за седмицата, приключила на 3 октомври, се е повишил с 33 000 до 258 000. Това е най-високото равнище от 5 август 2023 г. и е доста над очакванията на анализаторите за ръст до 229 000. Заявленията за обезщетения за безработица се считат за индикатор за съкращенията на служители в САЩ през дадената седмица.

На 4-дневна база, която е по-постоянен показател, молбите са нараснали с 6750 до 231 000.

Общият брой на американците, получаващи обезщетения за безработица, се е покачил с 42 000 до около 1,86 млн. за седмицата, приключила на 28 септември.

3e-news.net

✓ Rystad Energy: Междусистемни връзки Северна Африка – Европа може да осигурят доставки на 24 GW чиста енергия

Преходът на Европа към по-екологичен енергиен сектор набира скорост, като Северна Африка ще бъде ключов фактор за този процес. Новият добавен капацитет от слънчева и вятърна енергия, по-слабото търсене на енергия и частичното завръщане на водноелектрическата и ядрената енергия доведоха до това, че енергийният микс в Европа става все по-зелен през последните години. Rystad Energy прогнозира, че 73% от електричеството на континента ще идва от чисти източници до 2035 г., като чрез внос от Северна Африка потенциално ще се доставят до 24 гигавата (GW). Този надежден поток от чиста енергия може да бъде доставян чрез подводни междусистемни връзки.

Към настоящия момент Мароко е единствената африканска държава, свързана с Европа чрез два кабела за високо напрежение до Испания, всеки с капацитет от 700 мегавата (MW). Трети кабел със същия капацитет е планиран и ще бъде допълнително подкрепен от големи проекти като проекта Xlinks UK-Marocco, който ще осигури 11,5 GW променлив възобновяем капацитет, 22,5 гигаватчаса (GWh) съхранение на енергия от батерии и 3,6 GW подводна междусистемна връзка между Обединеното кралство и Мароко. В процес на работа са и повече връзки за взаимна свързаност, като инициативата GREGY между Гърция и Египет заедно с проекта ELMED-TUNITA между Тунис и Италия, който привлече значителни инвестиции от правителства и финансови институции.

С тези три инициативи около 7,2 GW капацитет на междусистемните връзки и 23 GW възобновяеми мощности ще трябва да бъдат изградени в Северна Африка, за да се подкрепи Европа. Това включва 13,5 GW слънчева фотоволтаична енергия и 9,5 GW вятърна енергия на сушата, което изисква инвестиция от над 27,5 милиарда долара за разработването на необходимите проекти за възобновяеми източници. Ако се приеме, че цялата електроенергия, произведена от тези възобновяеми съоръжения, се насочва за Европа, трите междусистемни връзки, работещи с максимален капацитет, биха могли да доставят около 55 тераватчаса (TWh) на годишна база, което отговаря на 1,6% от общото производство на електроенергия в Европа в момента. Потенциално това е замяна на около 6% от производството на електроенергия в Европа от изкопаеми горива.

„Възобновяемият енергиен потенциал на Северна Африка е в съответствие с целта на Европа за намаляване на зависимостта от руския природен газ. Географската близост на региона го прави подходящ за взаимоотношенията „купувач-продавач“, което води до широкомащабни соларни и вятърни проекти, заедно с прокарване на подводни кабели през Средиземно море и дори до Обединеното кралство. Вятърната енергия в Европа достига пик през зимата, докато слънчевата енергия достига пик през лятото, предлагайки възможност за балансиране на колебанията в електрозахранването. Това помага за разнообразяване на енергийните източници и намаляване на използването на изкопаеми горива в енергийния сектор на Европа“, коментира Nivedh Das Thaikootathil, старши анализатор по възобновяеми източници и енергийни проучвания в Rystad Energy.

Северна Африка е нов играч в енергийния преход в Средиземноморието. С годишното си производство на електроенергия над 400 TWh, регионът е с най-високо ниво на достъп до електроенергия в Африка. Той играе ключова роля в развитието на наземните вятърни и слънчеви фотоволтаични съоръжения, с проекти за повече от 350 GW, които в момента са в различни етапи на развитие, макар че повечето са във фаза на концепция. С инсталирани мощности от над 8 GW както от слънчева, така и от вятърна енергия на сушата, Северна Африка представлява убедителен аргумент за развитие на възобновяема енергия, особено след като изравнените разходи за електроенергия (LCOE) на тези технологии са намалели значително през последното десетилетие - от 55-70 долара/MWh до под 50 долара/MWh.

Освен това в регионът са разположени някои от най-големите фотоволтаични инсталации в световен мащаб, включително слънчевия комплекс Benban в Египет, който е най-големият соларен проект в Африка. Разположен в провинция Асуан, този комплекс се състои от 41 отделни слънчеви фотоволтаични съоръжения, разположени на 37 квадратни километра и е толкова голям, че може да се види от космоса. До миналата година в Мароко беше разположена най-голямата слънчева топлинна електроцентрала в света. Става въпрос за 510-MW слънчев термален комплекс Noor Ouarzazate. Noor I и II използват технология за концентрирана слънчева енергия (CSP) и мобилни параболични огледала с височина 12 метра, а Noor III използва слънчева кула. Този проект е разработен по модела за изграждане, притежаване, експлоатация и трансфер (BOOT) от ACWA Power Ouarzazate, консорциум, който включва ACWA Power от Саудитска Арабия, Мароканската агенция за слънчева енергия (Masen), Aries от Испания и TSK. Освен това най-големите проекти за вятърна енергия в Африка се намират в Египет, по-специално това са вятърните паркове Gabal El Zeit с мощност 580 MW и Zaafarana с мощност 545 MW.

Производството от фотоволтаичните панели в окъпаната от слънце Северна Африка може да се утрои в сравнение с тези в Европа, като се възползват от достатъчното пространство за такива проекти. Разположеният в рамките на слънчевия пояс на Земята е с дневна фотоволтаична мощност, която варира от 4,8 до 5,6 киловатчаса (kWh) на киловатпик (kWp), в сравнение с 3,6 до 4,8 kWh на kWp в Европа. Северна Африка може също така да се похвали със значителен вятърен потенциал - скоростта на вятъра е средно между 7 и 10 метра в секунда. Това несъответствие в енергийния потенциал се отразява във факторите по отношение на капацитета, както за слънчеви фотоволтаици, така и за вятърна енергия на сушата, като страните от Северна Африка показват по-стабилни тенденции от техните южноевропейски партньори.

За завършване на проектите за възобновяема енергия в Северна Африка навреме основната пречка е ограничената верига за доставки, посочват от Rystad Energy. С ограничен местен производствен капацитет, регионът трябва да разчита в голяма степен на внос, за да отговори на нарастващите си нужди от слънчева и вятърна енергия. Тази зависимост не само излага Северна Африка на рискове по веригата на доставки и нестабилност на цените, но също така подчертава значителна уязвимост на енергийната ѝ стратегия. Подобни ограничения се очакват при производството и доставката на кабели за постоянен ток за високо напрежение (HVDC).

Така че наличието на подводни кабели HVDC и свръхвисоко напрежение (EHV) ще представлява значителни предизвикателства през следващите години. Към 2023 г. Европа произвежда повече от 50% от тези кабели, с приблизително 9000 километра към момента в световен мащаб. Очаква се новите производствени предприятия да увеличат това предлагане до около 16 000 километра до 2030 г. Прогнозите на Rystad Energy обаче сочат, че търсенето ще надхвърли търсенето на такива кабели до 75 000 километра до 2030 г. Това се дължи на необходимостта от HVDC интерконектори и офшорни вятърни кабели за износ, което пък може да създаде дисбаланс между предлагането и търсенето и налага намесата на азиатските производители, но пък ще накара европейските компании спешно да увеличат производствения си капацитет, за да отговорят на търсенето.

В допълнение към тези предизвикателства по веригата на доставки, финансовите пречки могат допълнително да забавят сроковете по проекти, особено след като много инициативи остават в ранните етапи на развитие. Сътрудничеството между множество доставчици и изпълнители е от решаващо значение за завършване на производството и инсталирането на кабели в рамките на типичния период от две до три години. Едновременното разработване на соларни фотоволтаични и вятърни проекти на сушата също ще помогне за минимизиране на закъсненията и ще се справи с проблемите, свързани с целостта и разходите за съхранение, заключават от Rystad Energy.

✓ Докладът на WWF „Жива планета“ констатира: Изгубили сме 73% от популациите на гръбначни животни в дивата природа

Катастрофален срив от 73% в популациите на бозайници, птици, земноводни, влечуги и риби е отчетен за малко повече от половин век, сочи последното издание на доклада на WWF „Жива планета“, публикуван днес. Най-притеснителен е спадът на биоразнообразието в Латинска Америка и Карибския район, където наблюдаваните популации от диви животни са намалели с цели 95%. Докладът алармира, че приближаваме опасни повратни точки, които „поставят системата ни под заплаха“. За да ги избегнем и да се справим с климатичната криза и загубата на дива природа ще са необходими огромни колективни усилия от всички нас, посочват още авторите на изследването.

Индексът „Жива планета“

Чрез Индекса „Жива планета“ (LPI) учените от WWF и Лондонското зоологическо общество следят състоянието на почти 35 000 популации от 5 495 вида. Проучванията показват, че биоразнообразието изчезва с различна скорост в

различните части на биосферата, като най-поразителен е спадът в сладководните екосистеми (85%), следван от сухоземните (69%) и морските (56%). Загубата и деградацията на местообитания, предизвикана преди всичко от начина, по който произвеждаме храната си, е най-често съобщаваната заплаха за популациите на диви животни по света. След тях се нареждат свръхексплоатацията на природните ресурси, разпространението на инвазивни видове в нетипични за тях райони и болестите. Съществена заплаха, която обхваща все по-големи части от земното кълбо, са и климатичните промени.

„Стремителното намаляване на популациите на диви животни може да действа като индикатор за нарастващ риск от изчезване на жизнеспособни екосистеми. Когато екосистемите са повредени, те престават да осигуряват на човечеството ползите, от които зависим и които днес сме свикнали да приемаме за даденост, като чист въздух, вода и плодородни почви за храна. Ако една екосистема бъде изтласкана отвъд критичен праг, това би довело до съществена и потенциално необратима промяна“, предупреждава Нада Тошева, ръководител в програмата „Опазване на видове“ във WWF България.

Глобални повратни точки, като изчезването на тропическите гори на Амазония и масовото измиране на кораловите рифове, биха създали шокови вълни далеч отвъд съответните ареали и биха засегнали продоволствената сигурност и поминъка на милиони хора. Предупреждението идва след като това лято пожарите в амазонските джунгли достигнаха най-високия си пик за четиринадесет години, а наскоро бе потвърдено и четвъртото масово избелване на корали.

„Природата надава зов за помощ. Изменението на климата и загубата на природа са взаимосвързани кризи. Те тласкат екосистемите отвъд техните граници като заплашват да увредят животоподдържащите системи на Земята и да дестабилизируют обществата. Изчезването на амазонските тропически гори и смъртта на коралите ще бъдат усетени от хората по целия свят“, казва Кирстен Шуит, генерален директор на WWF International.

Докладът обръща внимание на някои стряскащи данни

Изключително тежко е състоянието на ястребоклюните морски костенурки, гнездящи на остров Милман в Големия барьерен риф, които са намалели с 57% за по-малко от 30 години. Продължава и спадът в популациите на амазонския речен делфин (65%) и по-малкия делфин соталия (75%) в резервата „Мамирауа“ в Бразилия. Миналата година повече от 330 речни делфина загинаха само в две езера в периоди на екстремни горещини и суша.

За щастие, има и добри новини. Има данни за популации, които са се стабилизирани в резултат на ефективните усилия за тяхното опазване. Сред тях е една наблюдавана популация от планински горили в планината Вирунга в Източна Африка, която бележи ръст от 3% годишно. Голям успех е също и завръщането на зубрите в Централна Европа. Това обаче не е достатъчно.

„Въпреки отчайващата ситуация, все още не сме преминали точката, от която връщане назад няма. Имаме редица мащабни споразумения, като Глобалната рамка за биоразнообразието, Парижкото споразумение и Целите на ООН за устойчиво развитие, на базата на които да започнем възстановяването на природата до 2030 г. Взетите решения и предприетите действия през следващите пет години ще бъдат от решаващо значение за бъдещето на живота на Земята“, допълва Шуит.

Какво правим в България?

WWF България иска да привлече вниманието към намиращите се под заплаха животни. Затова обнови изцяло своя интерактивен куиз, като добави нови застрашени видове, за чието бъдеще алармира докладът. Куизът насърчава любителите на природата да различат снимки на реални животни от такива, генерирани с изкуствен интелект.

„По този начин искаме да покажем на хората истинските животни и нуждата от спешни мерки за тяхното опазване. Надяваме се да привлечем интереса към живата планета, защото в горите, океаните, пустините и ледените полета все още има диви животни. Съвсем скоро обаче част от тях може да изчезнат завинаги. Дали ще се случи, зависи от нас“, разказва Калина Бояджиева от WWF.

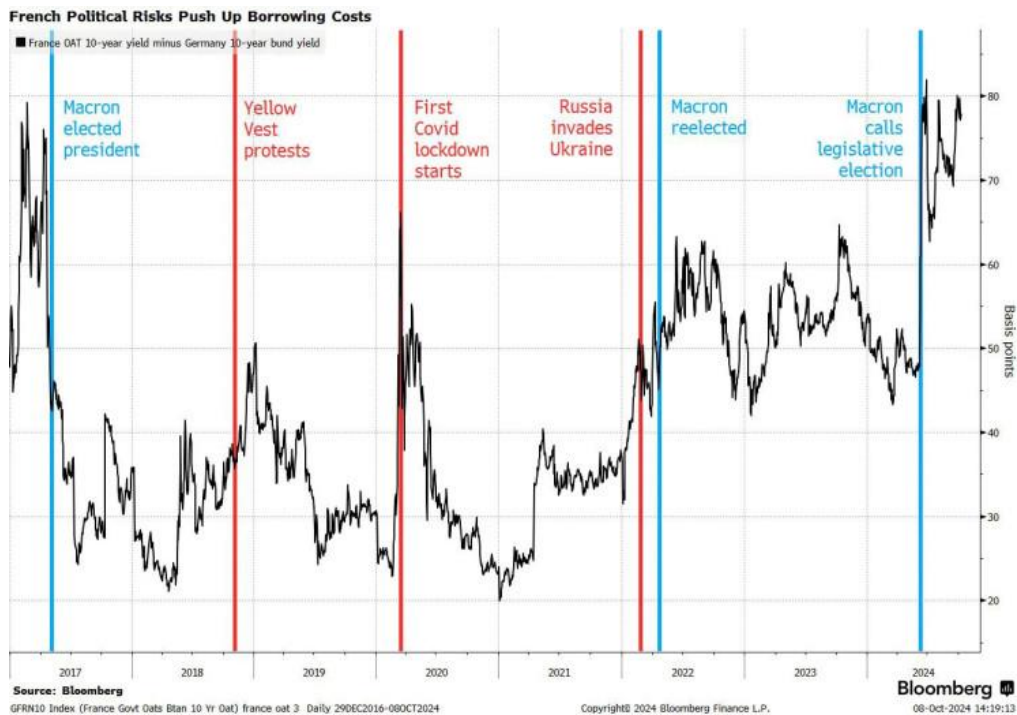
[Bloomberg TV Bulgaria](#)

✓ Годишите на "фискално убийство" застигнаха Франция

Франция осъзнава суровата реалност: изпадането ѝ в немилост в очите на инвеститорите по света веща дълго, болезнено и несигурно възстановяване.

Страната, чиито облигации в миналото се разглеждаха като аналог на немските облигации, най-безопасния актив в региона, в момента се превръща в пример за фискално безсилие. Доходността по дълга на страната сега е изравнена с тази на Испания - и все по-близо до тази на Италия.

Френските власти предупреждават Брюксел, че ще са необходими пет години, за да се намали дефицитът до допустимите за Европейския съюз нива, в резултат на предсрочните избори през юни. Правителството на министър-председателя Мишел Барние ще се опита да стартира изпълнението на тази задача в четвъртък, когато ще представи бюджета си за 2025 г.

Внезапната промяна в положението на Франция води до пълен обрат в мандата на президента Еманюел Макрон, чийто ангажимент за трансформация в полза на бизнеса се простираше дори до превръщането на Париж в потенциален регионален финансов център след Brexit.

В условията на криза на публичните финанси и свиване на икономиката, каквито и да са постигнатите от него резултати в областта на растежа и заетостта, са изложени на риск. Същевременно стабилният политически живот отстъпи пред трайна нестабилност, а Барние управлява страната единствено по волята на лидера на крайната десница Марин льо Пен.

В навечерието на президентските избори през 2027 г. Франция се адаптира към сериозна промяна в статута си. Страната, която някога беше начело на Европа, все повече се възприема от инвеститорите като тежест за региона, обременена от големи бюджетни разходи и разтърсвана от крайностите в политическия спектър.

"Френската икономика се измъкваше от фискално убийство много дълго време", казва Рафаел Гаярдо, главен икономист в Carmignac Gestion. "Трябва бързо да изправим кораба, ако не искаме да навлезем в още по-неспокойни води."

"Нова реалност"

Промяната във възприятието на финансовите пазари е драстична, а ценовото предимство, което някога Франция получаваше поради добрата ликвидност на дълга си, богатата инвеститорска база и стабилните институции, на практика се изпари за няколко месеца.

Разликата в доходността между френските и германските облигации, показател за риска, е близо 80 базисни пункта, което е два пъти повече от средната стойност за последното десетилетие.

"Намираме се в една нова реалност", каза Питър Гоувс, ръководител на отдела за изследване на суверенния дълг на развитите пазари в MFS Investment Management. "Пазарът търси фискална предпазливост. Той разбира, че това няма да се случи отведнъж."

Международните инвеститори притежават повече от половината от дълга на Франция в размер на 2,6 трилиона евро, а заради стигмата, която носи страната, някои от тях вече гласуват с краката си.

Фондовете в Япония - видни купувачи на френски облигации през последните години - разпродадоха френски държавни ценни книжа за четвърти месец през август, което е най-дългата серия от продажби от края на 2022 г. насам.

Акира Такей, мениджър на дългови инструменти с фиксирана доходност в токийската компания Asset Management One Co., една от най-големите инвестиционни фирми в Азия, заяви, че не притежава почти никакъв френски дълг, откакто Макрон разпусна парламента през юни. Той предпочита Испания или Италия.

"Франция е с най-високо ниво на политическа несигурност", каза той. "При наличието на други възможности в Европа необходимостта от инвестиции в нея вече отпада".

Какво казват от Bloomberg Economics...

"По-слабо амбициозните и частично финансирани от данъци планове за консолидация на Барние са по-реалистични в сравнение с тези на предишната администрация. Въпреки това политическите и икономическите последици от тази консолидация означават, че съществуват големи рискове за нейното изпълнение."

- Елеонора Мавроейди и Маева Кузен

При тази мрачна ситуация на финансовите пазари през миналия месец Макрон се обърна към бившия преговарящ за Brexit Барние, за да се опита да спаси икономическия си успех, който внимателно гради в продължение на дълги години.

Първата задача на министър-председателя се състои в това да изготви и представи надежден бюджет, като в същото време се справя с една враждебна законодателна власт, ползваща се с подкрепата само на малцинство от депутатите. Успехът му ще зависи най-вече от някогашния политически враг на Макрон - Лео Пен. Парламентарната математика превръща нейната партия "Национален сбор" в де факто управляващ фактор, способен да отстрани Барние от длъжност, ако се включи в исканията за вот на недоверие, които вече са планирани от левицата.

Франция разполага с "основни икономически предимства, но основната ѝ слабост в момента е политическа, което ще направи много трудно ограничаването на бюджетния дефицит", казва Пол де Грауве, професор по политическа икономия в Лондонското училище по икономика.

Неравна битка

В опит да вразуми политиките, Барние предупреди, че ако не бъдат предприети строги мерки, страната ще бъде изложена на пазарни спекулации, защото се очаква дългът ѝ да нарасне до 115% от брутния вътрешен продукт през следващата година.

Agence France Tresor, която емитира дълга на страната, ще публикува плановете си за 2025 г. успоредно с представянето на бюджета пред парламента тази седмица. Нинон Баше, лихвен стратег в Societe Generale SA, очаква Франция да увеличи обема на продажбите на облигации през следващата година - за разлика от други държави.

Самият бюджет предвижда корекция в размер на 60 млрд. евро, като две трети от тях са съкращения на разходите, а една трета - увеличение на данъците. Целта е дефицитът да се понижи до 5 % от БВП от около 6,1 % през тази година - далеч повече от първоначално заложените от предишната администрация 4,4 %. Новото правителство заяви, че ако не се предприемат действия, дефицитът ще достигне 7% през следващата година.

Към затрудненията пред Барние се добавя и фактът, че този план предизвика недоволството на верни на Макрон депутати, според които повишаването на данъците ще подкопае наследството на президента, чиито политики се смятат за двигател на заетостта и растежа. Такива спорове рискуват да отнемат инерцията от стремежа за оздравяване на финансите.

"Ако желаем да имаме власт върху това как ще се справим, ако не искаме пазарите, германците и Европа да ни дисциплинират, трябва да можем да се справим сами", казва Людовик Сюбран, главен икономист на Allianz SE, от Париж. "Необходимо е обаче да сме прецизни като швейцарски часовник - не гледам твърде песимистично, но борбата е нелека."

Дори ако планът има успех, това ще бъде едва първата крачка към възстановяването на дефицита в рамките на определеното от ЕС равнище от 3% от БВП до 2029 г. - две години след изтичането на мандата на Макрон.

Освен проверките от страна на Брюксел през идните седмици, Барние се изправя и пред още едно изпитание - предстоящите прегледи на кредитоспособността. Fitch, която понижи рейтинга на Франция миналата година, може да даде нова оценка в петък, а Moody's - на 25 октомври и S&P - месец по-късно.

Въпреки всички проблеми, пред които е изправена страната, за Макрон все още има утеха. Мениджърите от финансовата индустрия, които работят там, подчертават, че не са променили стратегиите си по отношение на Франция, и добавят, че засега не очакват значителни съкращения и дори могат да наблюдават леко разрастване.

Не всички инвеститори са загубили надежда. Някои от тях залагат, че страната ще издържи поне до лятото на 2025 г., когато Макрон би могъл да свика нови избори.

RBC BlueBay Asset Management неотдавна затвори късата си позиция по френския спред, като заложи, че Националният сбор може да се въздържи от вот на недоверие в близките месеци с мотива, че мерките за икономии допълнително ще подкопаят популярността на Макрон и ще подобрят собствената си позиция.

"Льо Пен може да прецени, че си струва да излезе "разумна" пред избирателите и да подкрепи правителството в краткосрочен план, преди да свали подкрепата си през юни следващата година", казва Марк Даудинг, главен инвестиционен директор на компанията.

✓ Забавянето в ЕС срива плановете на големите търговци за устойчивите култури

Отлагането на правилата на Европейския съюз, които ще забранят вноса на култури, свързани с обезлесяване, води до сътресения в дългогодишните плановете на големите търговци да посрещнат новото търсене.

Търговците на всичко - от соя до кафе и каучук - работят от месеци, за да осигурят доставки, които да отговарят на новите правила, и да плащат премии на земеделските стопани, които отглеждат култури, отговарящи на изискванията. Регламентът на ЕС относно обезлесяването, който трябваше да влезе в сила в края на годината, се очаква да бъде отложен с още 12 месеца след гласуването на въпроса в блока.

Забавянето на EUDR създава несигурност за търговците, включително за гиганта в областта на зърнените култури Archer-Daniels-Midland Co, който може да се лиши от продажби, и за земеделските стопани, които вече са изправени пред ниски цени на фона на голямото предлагане на зърнени култури в световен мащаб. В същото време отлагането вероятно ще промени потока на товарите със зърнени и маслодайни култури, тъй като контролът се облекчава и доставчиците с по-ниски разходи като Бразилия са предпочитани пред други страни, включително САЩ.

Вносителите в ЕС биха могли да се откажат от по-скъпите товари с кафе или соя, произведени без обезлесяване, и вместо това да изберат по-евтини пратки без необходимите сертификати. Цените на кафето спаднаха с почти 9 % от 13-годишния връх, достигнат на 26 септември, на фона на намаляването на опасенията за предлагането. Фючърсите на соевия шрот поевтиняват вече шест поредни сесии, като са загубили повече от 7%.

„Залогът е голям, когато се разработва пазар, основан на политика, независимо от стоката“, каза Сюзън Страуд, анализатор на селскостопанските култури и бивш търговец, базирана близо до Сейнт Луис. „Рискът е реален, защото може да създаде победители и губещи в един миг, както и списък с непредвидени последствия с далечни въздействия.“

ADM, както и някои от най-големите търговци на кафе в света като Sucafina SA и Ecom Agroindustrial Corp. се позиционираха като победители на новия пазар на ЕС. Но правилата бяха подложени на остра критика от страни като САЩ, Бразилия и Германия поради опасенията, че ще навредят на дребните земеделски производители и ще ограничат ключов износ.

Ето и преглед на някои основни стоки, засегнати от забавянето:

Соя

ADM предложи да изплати премии в размер до 20 цента на бушел на земеделски производители, които могат да докажат, че соята им е добита от земя, която не е била обезлесена наскоро. Повече от 5000 земеделски стопани се бяха записали и компанията трябваше да държи тези зърна отделно от другите в над 20 от своите обекти.

Базираната в Чикаго компания заяви, че остава ангажирана с програмата. „Следим развитието на ситуацията и ще продължим да работим с нашите партньори и заинтересовани страни, когато се появи нова информация“, заяви говорител на ADM.

Сред така наречените ABCD на световните търговци на зърнени култури ADM, или компанията „А“, беше водеща в продажбата на доставки, свободни от обезлесяване, в ЕС. Cargill Inc. и Bunge Global SA нямат специални програми в САЩ. Louis Dreyfus Co., D, не отговори на молбите за коментар.

ЕС е вторият по големина пазар за американската соя и на него се падат около 7% от износа на соево брашно, по данни на Съвета за износ на соя в САЩ.

Според търговците забавянето на EUDR вероятно ще бъде от полза за Бразилия, където е по-трудно и скъпо да се докаже, че доставките са от райони, които не са били обезлесени. Сега, след като правилата се отлагат, търговците на соя, които са предпочитали доставките от САЩ, се обръщат към по-евтините товари от Бразилия, казват те.

Кафе

Търговците на кафе са плащали с 3 до 5 цента повече от фючърсите в Ню Йорк, за да спазят правилата на ЕС. Търговците сега смятат, че апетитът към тези договори вероятно ще намалее, което в крайна сметка ще доведе до значително намаляване на премията или дори до нейното изчезване до следващата година.

За съществуващите договори обаче премиите би трябвало да се запазят, заяви Дейв Берендс, ръководител на отдел „Търговия“ в Sucafina, в публикация в социалните мрежи. Той също така очаква, че предприятията за изпичане ще продължат да изискват от доставчиците пълни данни за EUDR, за да могат да организират опити.

Забавянето на прилагането на новите правила означава, че отрасълът вече не трябва да се притеснява от риска от глоби, в случай че по време на такива опити се появят проблеми. Едно от основните опасения на търговците на кафе беше възможността износителите и вносителите да стигнат до различни заключения при анализа на данните.

Бразилската група на износителите Sesafé, например, заяви, че са забелязани фалшиви сигнали за обезлесяване поради технологични проблеми в системата, използвана от европейците.

Каучук

Каучукът от клас EUDR е с премия от около 3 до 5 бата (9 до 15 цента) за килограм на търгове в Тайланд, най-големият производител и износител на естествен каучук в света.

Продължаващата несигурност около предложеното отлагане обаче предизвиква значителни сътресения на пазара и може да намали премиите за каучука от клас EUDR в краткосрочен план, заяви Фара Милър, ръководител на отдел „Стоки“ в Smartcarma.

Въпреки това Тайланд заяви тази седмица, че ще продължи търговете за каучук въпреки потенциалното забавяне. Те са едни от най-подготвените за EUDR поради подкрепата на правителството, каза Милър. Опасенията за лошото време в Тайланд също поддържат цените повишени.

Капитал

✓ Кripto данъчен рай

Все по-масовото навлизане на криптовалутите в живота и инвестиционните портфейли на хората върви и с въпроса за данъчното им третиране в отделните държави. През последните години много държави се опитват да се лансират като приятелски за крипто и блокчейн, привличайки капитали и нови инвеститори.

Сред страните с най-благоприятни данъчни условия за криптовалута се открояват Обединените арабски емирства (ОАЕ), които наскоро освободиха криптотранзакциите от данък върху добавената стойност (ДДС), включително транзакции и конверсии, което ще се счита със задна дата от 2018 г. С този ход ОАЕ се стремят да позиционират страната като криптохъб, насърчавайки местните и чуждестранните инвестиции в сектора и ефективно "местейки" живота на най-големите, богати и влиятелни криптоентузиаста.

Докато ОАЕ работят върху създаването на крипто хармонизиран регулаторен режим, страната все пак поставя известни ограничения върху определени видове доходи от криптовалута. Например доходите от високочестотна търговия или бот търговия се облагат с новия корпоративен данък от 9%. За разлика от това, дългосрочните инвеститори, които купуват и държат криптовалута, са напълно освободени от облагане. Важно е, че този 9% данък се прилага само за суми, надвишаващи определен праг на печалба, което прави ОАЕ изключително привлекателни за сериозни инвеститори, които търсят сигурност и стабилност в своите доходи. ОАЕ предлагат и възможности за пълно данъчно освобождаване за физически лица, които реализират печалби от криптовалута, при условие че не са обвързани с корпоративен бизнес.

В САЩ е по-сложно

В контраст с ОАЕ, САЩ имат по-сложен данъчен режим. Криптовалутите там се третират като активи, подобни на акции и облигации, което означава, че капиталовите печалби са облагаеми, когато печалбите са реализирани. Инвеститорите, които държат криптоактиви за по-малко от година, плащат краткосрочен капиталов данък, равен на стандартната им ставка на данък върху доходите (която може да достигне до 37%), докато тези, които държат активи за повече от година, плащат дългосрочен данък от 15% или 20%, в зависимост от доходите си.

Канада също облага криптопечалбите като капиталови доходи, като половината от реализираната печалба е облагаема. Данъчните ставки варират според дохода на физическото лице и обхващат всички криптовалута. В Канада, както и в други страни като Франция и Обединеното кралство, не се разрешава освобождаване на загуби от криптотърговия от печалбите, което означава, че инвеститорите трябва да бъдат внимателни при управлението на данъчното си задължение, за да избегнат високи такси.

Докато Европа все още разработва унифицирана политика по отношение на криптоданъците, някои държави като Португалия и Германия са сравнително благоприятни за криптоинвеститорите. В Португалия капиталовите печалби от виртуални валути са освободени от данък за физически лица, което я прави популярна дестинация за

криптоентузиаста. Германия от своя страна освобождава от данък печалбите от криптоактиви, които са държани повече от една година.

На този фон и в контекста на глобалната несигурност, породена от войните в Близкия изток и политическите напрежения, криптовалутите могат да стават все по-предпочитан избор за инвеститорите, търсещи стабилност и сигурност. Подобни мерки целят привличането на инвеститори и капитал в региона, който се стреми да диверсифицира икономиката си отвъд традиционните приходи от петрол. Освен финансовите ползи, които ОАЕ предлагат, тяхната геополитическа стабилност и стратегическо положение в Близкия изток са допълнителни предимства. ОАЕ успяват да привлекат чуждестранен капитал, като развиват блокчейн инфраструктура и подпомагат местния бизнес, който работи с виртуални активи.

Корените на Tether

Обединените арабски емирства имат стратегическа връзка и с [Tether, която продължава да се развива](#). През 2024 г. Tether обяви планове за нов стейбълкойн, обвързан към дирхама на ОАЕ (AED). Тази стъпка не само подчерта ангажимента на ОАЕ към сектора, но и показва интереса им към улесняване на международната търговия и трансграничните разплащания. Докато регулаторните органи по света се изправят пред различни предизвикателства, свързани с Tether, ОАЕ продължават да работят с компанията за развитие на локални криптоинициативи, които привличат инвеститори и утвърждават ролята на страната в световната икономика на цифровите активи.

Интересното е, че Tether също играе роля в плановете на Венецуела, като използва USDT за продажби на нефт, за да избегне санкциите и блокиране на средства в международни банки. PDVSA, държавната нефтена компания на Венецуела, започна да изисква плащания в USDT за част от своите сделки като усилие на страната да заобиколи финансовите ограничения, наложени от САЩ, които често замразяват средства по международни сметки. Парадоксът е, че въпреки тези регулаторни предизвикателства Tether е един от най-големите притежатели на американски държавни облигации и отбелязва изключително високи печалби. Въпреки че се сблъсква със санкционни рискове, Tether все още продължава да поддържа сериозна връзка с американската икономика, като държи значителна част от активите си в долари, с което поддържа стабилността на своите токени USDT по време на международната експанзия.

каре:

България е малък полурай

България облага доходите от криптовалута със стандартен данък от 10%, като физическите лица трябва да декларират всички печалби от криптотранзакции в годишната си данъчна декларация до 30 април на следващата година. Данъкът се начислява върху печалбите, реализирани от продажбата на криптовалута за фиатна валута или от обмяна на една криптовалута в друга. За разлика от това, ако криптодействието е класифицирано като професионална - например при честа търговия или копаене - ставката може да достигне до 15%, тъй като се счита за икономическа дейност. Криптовалутите не се третират като отделен активен клас, а по-скоро като финансови активи, което означава, че печалбите трябва да бъдат обявявани в левове или евро. Освен това загубите от криптотранзакции не могат да бъдат пренесени към бъдещи години. Макар страната ни да не предлага същите данъчни облекчения като ОАЕ, данъчната тежест е значително по-ниска в сравнение с редица други държави.

[Cross.bg](#)

✓ Теми и гости в сутрешните блокове на телевизиите

БНТ, Денят започва"

- Тема: След скандала с източването на средства в театри - какви са разкритията и какво показват проверките; Гост - служебният министър на културата Найден Тодоров.
- Тема: В средата на кампанията - за подготовката на изборите и организацията на вота; Гост - председателят на ЦИК Камелия Нейкова.
- Тема: Каква е причината за тежката катастрофа, при която загина жена, докато чака на светофар на столичен булевард.
- Тема: За разрушителните природни явления и бурята в Европа - очакват ли ни температурни амплитуди; Гост - синоптикът Анастасия Стойчева.

✓ Преглед на печата

Водещи заглавия на първите страници

- в. 24 часа - Хората стигнаха тавана за дълъг живот. Повече няма накъде
- в. Труд - Рязка магнитна буря ни удря като с чук
- в. Телеграф - Школата с вързани ръце за учениците агресори

Водещи заглавия на вътрешните страници

- в. 24 часа - Държавата реже разходи, за да навакса 6,2 млрд. лв.
- в. 24 часа - Родната индустрия надолу вече 20 месеца, някои отчитат до 40% спад
- в. Труд - Парламентът заседава извънредно, но заради ПВУ
- в. Труд - Пари за наука и в частните университети
- в. Телеграф - Номинираха Сарафов за главен прокурор
- в. Телеграф - СПА хотелите пъпни за Деня на будителите

Водещи интервюта

- в. 24 часа - Калин Сърменов: Не може театър да дава заплати по 25 000 лв. и никой да не се усъмни. Обидно е сега да се петнят всички артисти
- в. Труд - Не се купуват само гласове, купуват се и места в листите, и цели комисии
- в. Телеграф - Полярник № 1 проф. Христо Пимпирев: 50 души атакуват Антарктида в 33-тата експедиция

Водещи анализи

- в. 24 часа - Платено майчинство дори при връщане на работа - ключово е да подкрепим добрия тренд в демографията
- в. Труд - Израел действа по старозаветния модел
- в. Телеграф - Укротяване на агресивните

Всички досегашни броеве на "ЕЖЕДНЕВЕН МЕДИЕН МОНИТОРИНГ" от началото на 2023 г. до днес може да намерите на адрес: <https://bica-bg.org/bg/14/medii.htm> В секция МЕДИИ/ЕЖЕДНЕВЕН МЕДИЕН МОНИТОРИНГ на уебсайта ни е запазен и пълен архив.